The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXX | Kaina 3c | Chicago, Ill., Penktadienis, Liepos-July 2 d., 1943 | No. 155

MUNDA SRITY J. A. V. UŽĖMĖ VIRU UOSTĄ

PACIFIKE PRADĖTAS PUOLIMAS GERAI VYSTOSI, TVIRTINA SEKR. STIMSON

Kovų metu numušė 65 japonų lėktuvus, J.V. neteko 17 lėktuvų, žuvo vienas laivas

WASHINGTON, D. C., liep. 1 d. — Salomonų salyne Amerikos karo jėgos okupavo Viru uostą, kuris randasi visai netoli japonų laikomos Munda bazės, šiandien paskelbė laivyno departamentas.

Naujos Georgijos salyno srityje ėjo labai smarkios kovos su japonais, kurių metu amerikiečiams pavyko numušti 65 japonų lėktuvus. Amerikiečiai neteko 17 savo lėktuvų. Žuvo vienas J.A.Valstybių transporto laivas.

Spaudos atstovams sekretorius Stimson pareiškė, jog karo veiksmai vyksta puikiai, pagal planą, kurį paruošė gen. MacArthur. Sąjungininkų karo vadovybė mano, jog priešas bandys priešintis, laukia stiprių jo smugių.

110 japonų lėktuvų puolė Amerikos karo jėgas, kurios buvo iškeltos Rendova saloje. Japonai puolė Amerikos laivus, kai buvo keliama kariuomenė ir karo medžiaga bei maistas į naujai užimtas salas.

Priešlėktuvinės karo laivų patrankos smarkiai atsišaudė priešo lėktuvams. Kariškiai nekreipė dėmesio į priešo ugnį, bet kėlė karo medžiagą į krantus. Kovų metu pavyko numušti 65 priešo lėktuvus.

Japonų paleistos torpedos sužeidė transporto laivą "McCawley", kuris pirma priklausė "Grace Lines" bendrovei. Vėliau tą patį laivą puolė narlaiviai, jiems pavyko laivas nuskandinti.

Oficialus pranešimas sako, kad visi laive buvę kareiviai iškelti į krantus. Priešas nuskandino laivą, kai jame buvę kareiviai jau buvo sausumoje.

Skaitlingos Amerikos aviacijos eskadrilės bombardavo Vila, Kolombangara, ir Munda aerodromus. Šiame paskutiniame amerikiečiams pavyko sukelti didelius gaisrus, sunaikinti priešo karo medžiagos atsargas.

Viru uostas randasi New Georgija saloje, 30 mylių atstumoje nuo Munda bazės. Japonai naudojo šį uostą karo medžiagos pristatymui. Netekus šio svarbaus uosto, pablogėjo visa japonų kariška buklė Munda srityje.

AMERIKOS KARO JĖGOS OKUPAVO TROBRIANDO IR WOODLARKO SALAS

MacArthur vadovauja puolimui, kovoms vadovauja gen. Krueger ir adm. Halsey

SĄJ. ŠTABAS AUSTRALIJOJ, liep. 1 d. — Suderintos sąjungininkų karo jėgos, gen. MacArthur vadovybėje, šiandien sudavė japonams smarkius smugius keliose salų pozicijose, paskelbė sąjungininkų štabas. Sąjungininkai okupavo Trobriando ir Woodlarko salas be jokio pasipriešinimo.

Sąjungininkai iškėlė kariuomenės Nassau įlankoje, truputį į pietus nuo didelės japonų bazės Salamaua. Visos karo jėgos, laivynas, aviacija ir sausumos kariuomenė, veikia labai suderintai.

Kai kuriems kovos veiksmams vadovauja J.A.V. generolas Walter Krueger, kuris vadovauja šeštai Amerikos armijai pietų Pacifike.

Amerikos laivynui vadovauja adm. Halsey. Aviacijai vadovauja gen. George Kenney. Visas karo jėgas tvarko pats gen. MacArthur.

Manoma, kad sąjungininkų karo jėgos yra užsimojusios išvalyti japonus iš N. Britanijos ir N. Irlandijos salų, kad vėliau galėtų pulti Truk bazę.

—v—

Kovos Rendova saloj, sako japonai

—v—

NEW YORK, N. Y., liep. 1 d. — Sąjungininkai iškėlė kariuomenę Rendova saloje, šiandien paskelbė japonų armijos štabas.

Pranešimas sako, jog eina smarkūs susirėmimai tarp aviacijos, karo laivų ir iškeltos kariuomenės.

Japonai nė vienu žodžiu neužsimena apie iškeltus kareivius N. Georgija saloj, nekalba apie Trobriand ir Woodlarko salų okupaciją.

—v—

Japonijoj didelis žemės drebėjimas

—v—

LONDONAS, liep. 1 d. — Japonų radijas paskelbė, jog Tokijo srityje įvyko didelis žemės drebėjimas, skelbia "Reuters".

Drebėjimo centras buvo Shimotsuma srityje, apie 50 mylių nuo Tokijo, bet sostinėje jis buvo jaučiamas.

Tukstančiai gyventojų išbėgo į gatves, kad galėtų išvengti pavojaus. Sostinėje sutrukinėjo senesnių namų sienos.

—v—

Naujas vakarų Afrikos gubernatorius

—v—

ALŽIRAS, Alžirija, liep. 1 d. — Prancuzų Vykdomasis Komitetas paskyrė Pierre Cournarie nauju vakarų Afrikos gubernatorium. Cournarie yra gen. de Gaulle šalininkas.

Lietuviai Naciu Kolonistus Veda I Miškus

Rendova Salos Vaizdas

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Naujos Georgijos salų vaizdas iš lėktuvo. Matome Rendova salą, kurią J. A. Valstybių jėgos okupavo. Iš Rendova J. V. jėgoms lieka tiktai septynios mylios iki svarbios japonų bazės Munda.

MARTINIKOS ADMIROLAS ROBERT NORI TARTIS SU J. A. V. ATSTOVAIS

104,000 angliakasių dar negrįžo į darbą; Elmer Davis liudija senato komisijai

WASHINGTON, D. C., liep. 1 d. — Martiniką valdąs admirolas Robert kreipėsi į J.A. Valstybių laivyną, pareikšdamas norą pradėti pasitarimus dėl prancuzų teritorijų Karibų juroje, šiandien pareiškė sekr. Hull.

Hull pasakė, kad užsienio departamentas nesikiš į pasitarimus, kol prancuzų teritorijas valdys Vichy valdžios klausą asmenys.

Adm. Robert privalės tartis su laivyno vadovybe, sako Hull.

—v—

Ne visi angliakasiai dirba

—v—

PITTSBURGH, Pa., liep. 1 d. — Daugelis angliakasių šiomis dienomis grįžo į darbą, bet ne visi.

Apskaičiuojama, jog 104,000 angliakasių nepaklausė sekr. Ickes patarimo pradėti darbą.

Sekr. Ickes nurodė, jog anglis kraštui labai reikalinga, jog negalima ginčytis dėl grupių interesų kada kraštas pavojuj.

—v—

Elmer Davis gina savo įstaigą

—v—

WASHINGTON, D. C., liep. 1 d. — Elmer Davis šiandien liudijo senato komisijai, kuri skiria sumas Karo Informacijos Įstaigai.

Senatorius Nye smarkiai užsipuolė Davisą dėl išleistos brošiurėlės apie juodukų įdėtą darbą kraštui ginti.

Nye pasakęs, kad brošiurėlė ginanti New Deal politiką. Davis išaiškino, jog brošiura buvo išleista japonų propagandai atremti, kuri plinta juodukų tarpe.

—v—

Kritikuoja atstovus dėl algų

HARTFORD, Conn., liep. 1 d. — CIO unijos lyderiai labai smarkiai kritikavo atstovą Engel dėl vakar padarytų pareiškimų algų reikalu.

Robert Mintz tvirtina esą 60% radijo darbininkų uždirba mažiau, negu $52.00 į savaitę.

Bet jis iškėlė, kad atstovai, jų tarpe ir Engel, gauna po $10,000, tuo tarpu gen. Somerwell gauna tiktai $8,500.

—v—

— Teismas nuteisė šokikę Carmen Beach nuo vienu iki trijų metų kalėjimo už ištvirkavimo organizavimą sostinėje.

Kongresas tirs Wallace-Jones ginčą

—v—

WASHINGTON, D. C., liep. 1 d. — Atstovo Byrd vadovaujamas komitetas rengiasi ištirti viceprezidento Wallace ir sekr. Jesse Jones vadovaujamų įstaigų veikimą.

James Byrnes norėjo sutaikyti šiuos aukštus pareigūnus, bet jam nepavyko.

Wallace pareiškė, kad jis rengiasi kreiptis į kongresą, prašydamas reikalingų sumų. Viceprezidentas pabrėžė, jog jis neabejojąs J. Jones patriotizmu.

—v—

Lakunai neduoda ramumo Sicilijai

—v—

SĄJ. ŠTABAS š. Afrikoj, liepos 1 d. — Paskutinių 24 valandų laikotarpyje sąjungininkų aviacija dieną ir naktį bombardavo Sicilijos salą nuo vieno galo iki kito, paskelbė sąjungininkų štabas.

Šveicarijos radijas skelbia, kad sąjungininkų lakunai jau pakankamai suminkštino Sicilijos apsaugas.

Milo, Borrizo ir Sciaca aerodromai buvo kelis kartus užpulti.

Italų radijas sako, kad sąjungininkai padarė didelių nuostolių Palermo, Cagliari srityje ir visoj Sardinijoj.

ORAS

Truputį šiltesnis.

Saulė teka — 5:17; leidžiasi — 8:30.

Vėliausios Naujienos

— Prezidentas Rooseveltas pakeitė Max Stephan mirties bausmę kalėjimu iki gyvos galvos. Stephan šiandien turėjo buti pakartas už išdavystę.

— Pacifiko karo veiksmai vystosi pasekmingai, sako žinios iš Australijos. Sąjungininkai atmušė japonų aviacijos puolimus.

— Amerikos lakunai vykusiai bombardavo šiaurės Vokietijos karo centrus.

— Britų spauda džiaugsmingai sveikina gen. MacArthur puolimą Pacifike.

— Gen. Michailovičiaus kariuomenė atmušė 8 vokiečių divizijas. Jugoslavams pavyko išnaikinti pusę Prinz Eugen divizijos, kurioj buvo vieni smogikai.

— Vokiečiai 23 kartus puolė kalną, kurį rusai atėmė iš jų Maskvos fronte, bet rusai neapleido savo pozicijų.

ŠIMTAI PABALČIO GYVENTOJŲ MIRŠTA NACIŲ KONCENTRACIJOS STOVYKLOSE

Lietuvoj, Latvijoj ir Estijoj badas ir neramumai kasdien didėja, ligos plečiasi

WASHINGTON, D. C., liep. 1 d. — (ONA). Pabalčio kraštų kovotojai, sekdami pačių vokiečių vartojamus metodus, pradėjo pulti didesnius dvarus bei ukius, imti palankiai vokiečiams nusiteikusius savininkus ir vesti juos į miškus, skelbia iš Švedijos atėjusios žinios. Kovotojai pasiima įkaitais ir vokiečių karcivius, kuriuos laiko slaptose miškų vietose.

Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje nepasitenkinimas auga, kaip praneša švedų laikraštis "Aftontidningen". Visuose kraštuose jaučiama didelė maisto stoka, pradėjo plisti įvairiausios ligos.

Geštapo agentai užpuldinėjami patylomis ir užmušami. Dažnai užmušami ir vokiečių karininkai ir milicininkai, kai gyventojai patenka visiškon beviltėn, kaip praneša tas pats laikraštis, kurį cituoja Kariška Informacijos Įstaiga. Dažnai įvyksta sabotažo veiksmų.

Pabalčio kraštų gyventojai šimtais miršta koncentracijos stovyklose, kiekvieną dieną jie savo akimis mato skaudžiausias okupantų skriaudas, kurios dažnai sukelia didžiausio pasipiktinimo.

"Aftontidningen" tvirtina, jog iš privačių šaltinių jam pasisekė patirti, kad nuo tifo ir kitų užkrečiamų ligų, kurios dabar plinta Pabalčio kraštuose, yra skiepijami tiktai vokiečiai ir jiems ištikimieji.

Štai kokiu budu vokiečiai išsprendžia maisto problemas Pabalčio kraštuose:

Pastaruoju metu, kai Estijoj stigo cukraus, vokiečiai konfiskavo dalį Latvijos cukraus atsargų, kad galėtų jas persiųsti į Estiją.

Cukrus iš latvių buvo atimtas, bet nepasiekė Estijos, jis "prapuolė pakeliuj". Manoma, kad cukrus buvo išvežtas į Vokietiją.

Sovietų radijas, imdamas žinias iš vokiečių kontroliuojamų estų laikraščių, tvirtino, jog daugelis vyrų slapstosi nuo vokiečių mobilizacijos. Laikraštis pabrėžia, jog maisto stoka labai didelė. Šias žinias iš Maskvos užregistravo valdžios klausomos stotys.

—v—

Gen. Eisenhower parėmė Giraud

—v—

LONDONAS, liepos 1 d. — Gen. Eisenhower birž. 19 dieną kreipėsi į prancuzų gen. Giraud ir de Gaulle, prašydamas nedaryti jokių pakaitų prancuzų karo vadovybėje, kai rengiamasi karo veiksmams, pareiškė Churchill parlamentui.

Churchill pabrėžė, kad sąjungininkai nesikiša į prancuzų vidaus reikalus, bet nenori, kad ginčai pakenktų karo veiksmams.

Amerikos ir britų valdžios remia gen. Eisenhower intervenciją.

—v—

Rusai puola nacių apkasus

LONDONAS, liepos 1 d. — Vakarų fronte sovietų kariuomenė persikėlė vienoje vietoje per upę, sunaikino vokiečių apkasus ir užmušė 100 priešo kareivių, sako štabas.

Leningrado fronte vokiečiai bandė pulti sovietų pozicijas, bet buvo atmušti.

ŠIOS DIENOS KARO VEIKSMAI

SALOMONŲ SALYNE: Sąjungininkų kariuomenė okupavo Trobriand ir Woodlark salas. N. Georgija saloj užėmė Viru uostą, okupavo Rendova salą. Kovų metu numušė 5 japonų lėktuvus. Amerikiečiai neteko 17 savo lėktuvų ir vieno laivo.

ITALIJOJ: Sąjungininkų aviacija bombardavo Sicilijos salos centrus. Narlaiviai nuskandino penkis "ašies" laivus italų vandenyse.

RUSIJOJ: Sovietų armija puolė vokiečių pozicijas Volchovo fronte ir užmušė 100 vokiečių.

—v—

Stalinas sutiko susitikti su F.D.R.

—v—

LONDONAS, liepos 1 d. — Stalinas sutiko pasimatyti su prezidentu Rooseveltu, sako "Daily Times" korespondentas iš New Yorko.

Sovietų premjeras priėmė prezidento pasiulymą susitikti, bet iki šiam metui nenustatytas laikas konferencijai.

Manoma, kad ji gali buti atidėta ilgokam laikui.

—v—

— Vokiečiai skelbia esą sąjungininkai užpulsią Europą nepos 3 dieną.

— Švedai tvirtina esą sąjungininkų lakunams pavykę visiškai išnaikinti Wilhelmshaveno laivyno bazę. Išgriauti visi uosto pastatai.

— Penki senatoriai rengiasi apvažiuoti viso pasaulio frontus ir ištirti vietos sąlygas.

— Kinijos prezidento sveikata blogėja.

— Italų spauda pripažįsta, kad sąjungininkai gali iškelti kareivių Italijos pakraščiuose, skelbia žinios iš Berno.

MOTERŲ SKYRIUS
WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY — EINA KAS KETVIRTADIENĮ

ĮSTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENĖS ★ ★ ★ Redaguoja: NORA M. GUGIS

Lietuvos Istorijos Žiupsnelis

—v—

XIX ŠIMTMETIS

—v—

Devynioliktojo šimtmečio pradžioje Europoj žymiausiu vyru buvo prancuzų ciesorius Napoleonas Bonaparte. Jis 1806 sumušė Prusų armiją ir besivydamas jų karalių pasiekė Lietuvą. Tilžėj pagavo karalių Friderika Vilhelmą. Nemuno saloj susitiko valdovai, dalyvaujant rusų carui Aleksandrui I. Sudaryta sutartis palietė Lietuvą; Suvalkija buvo atskirta nuo Prusijos, pavesta Napoleono globai, kuris iš syk įvedė ten demokratišką tvarką, prasidėjusią Prancuzijoj po Didžiosios Revoliucijos. Valstiečiai gavo laisvę; miestiečiai savivaldybes. Pakilo žmonių tautinė dvasia ir pilietinis susipratimas. Vilniaus krašte tuo laiku platinamas lenkiškumas. Kunigaikštis Adomas Čartovyskis pats Gediminaitis ir paskutiniojo karaliaus giminė tą darbą varo.

1815 m. Napoleonas nugalėtas. Caras Aleksandras užėmė Suvalkiją, bet Napoleonas įvestos tvarkos nepakeitė. Net kalendorių nesuvienodino Suvalkijoj su Vilniaus ir Kauno kalendorium. Paragavę laisvės, lietuviai vis drąsiau reikalavo sau pilietiškų teisių, o rusai vis labiau spaudė. Didesni sukilimai įvyko mirus Aleksandrui 1829 m. prie caro Mikalojaus I ir 1863 m. prie Mikalojaus sunaus Aleksandro II. Aleksandras II, pačių bajorų prašomas, panaikino baudžiavą, bet užtat 1864 m. uždraudė spausdinti lietuviškas knygas ir steigti lietuviškas mokyklas. Caras Aleksandras III, Aleksandro II sunus, spaudė žmones dar aštriau: daug siuntė Sibiran, kiti bėgo Amerikon, kiti karuose žuvo. Karų buvo daug, ypač su turkais. Caras Mikalojus III savo gerų budų kėlė gražių vilčių, bet iki XIX šimtmečio pabaigos lietuviai tik slapta tegalėjo veikti. Tame šimtmetyje lietuviškumą kėlė Fridr. Kuršaitis (1806—1884), bajorai Dijonizas Poška ir Simanas Daukantas, vyskupas Valančiauskas, dvarininkas Jonas ir kunigas Juškevičius, daktarai Basanavičius, Kudirka, kunigas Tumas ir kiti. Lenkiškai rašė Mickevičius, Kondratavičius, Kraševskis, Norbutas Kontrymas ir kiti. 1864 m. lietuviškos knygos buvo spausdinamos daugiausia Tilžėje ir Amerikoje, o knygnešiai dideliu pasišventimu platino jas po visą Lietuvą. —VB.

—v—

MOTERIS KALBA

—v—

Laconia, New Hampshire, gaisro bokštuose, kurie randasi Baltuose Kalnuose, šią vasarą saugoja moterys, užimdamos vietas vyrų, kurie dabar yra tarnyboj.

—o—

New York'e neseniai įvykusiame grožio ekspertų susirinkime OPA atstovas ragino "platinti informaciją apie reikalingumą pirkti karo bonus, davimą kraujo Raudonajam Kryžiui ir taupymą atliekamų riebalų" tarp savo kosmetikų, vietoj to, kad palaikyti paprastą grožio saliono plepėjimą.

Adelė Nausėdas

ŠIANDIEN TAVO GIMTADIENIS...

Gal ne kartą prie gimtadienio šventės stalo,
Tylomis sau vienas pašnabždėjai —
Ah, ir vėl vieneri metai prabėgo,
O aš — ką nuveikiau, — ką laimėjau?
Ir gal klaidingo nusivylimo pagautas,
Giliai susimąstęs — sieloje verkei...
Bet staiga dvasios meteoro paliestas —
Nesuprantamą džiaugsmą pajutai.
Taip, tas jausmas yra tavo laimėjimas,
Kurį tu per skausmą gavai!
Jis yra sielos — kilnių troškimų suspindėjimas...
Jo sunaikint niekas neįstengs — Tu tai žinai!
Tu vasaros žavingam laikotarpyj aušrinę pamatei,
Buk tad laisvas nuo žemiškų kančių...
Ir žiaurias buities audras — sutinki ramiai,
Nes daug yra pasauly kančiose žmonių.
Tad ne iš gailesčio, o tikro supratimo
Suteiki jiems pagelbos — sielą savo,
Nurodyk jiems kelius — įkvėpk pasiryžimo —
Nes juose gludi ateitis tavo!
Su žavingąja Aušrine tavojo gimtadienio
Linkiu Tau ne žemiškų, klastingųjų blizgučių,
O tikros laimės, daugelį šventadienių...
Kurių nesuskaitysi, it šlaite žibučių!..

Los Angeles, Cal. 6—27—43.

PRISIRENGIANT PRIE KENAVIMO

—v—

(Tęsinys)

KAIP STERILIZUOTI BUTELIUS?

Viena grupė namų ekonomistų tiki, kad visi buteliai ("jars") turi buti atsargiai išplauti karštu muiluotu vandeniu, perplauti ir tada išvirinti. Kita grupė tiki, kad atsargaus plovimo pakanka, reiškia, kad tas, kuris padaro neveiklią bakteriją viduryje butelio, kartu sterilizuoja. *Nežiurint, kurį metodą naudojate, bukite tikros, kad buteliai yra labai švarūs.*

AR GALIMA PAKEISTI PROCESAVIMO LAIKĄ?

Ne, ir dar kartą ne. Laiko nustatymas ir išpildymas yra vienas svarbiausių žingsnių kenavime. Pervirimas pakeičia maisto skonį. Tačiau, jeigu nedavirsite, bakterijos gali buti veiklios. Sekite nurodymus ir tėmykite laiką atsargiai. Jeigu naudojate "water bath" metodą, tai reikia skaityti nuo laiko, kada vanduo pradeda smarkiai virti. Jeigu "pressure cooker", tai reikia skaityti nuo laiko, kada rodyklė pasiekia reikalingą spaudimą. Neduokite vandeniui sustoti virus arba spaudimui keistis. Kenavimas yra sunkus, bet ne keblus darbas.

KĄ REIKIA KENUOTI?

Viskas, kas tik darže auga, turi buti prezervuota kokioj nors formoj, — kenuota, džiovinta arba šiaip padėta (stored).

(Bus daugiau)

Kandys kas metai sunaikina šimtą milijonų dolerių vertės drapanų ir namų reikmenių Jungtinėse Valstybėse. Moterys ar apsaugojote savo ir šeimos drabužius ir namų įrengimus nuo kandžių sabotažo?

—o—

Jeigu kiekviena šeima sutaupytų tiktai po šešias uncijas riebalų per savaitę, viso butų sutaupyta 468 milijonai svarų per vieną metą. Ar atliekate savo pereigą?

Ką žmonės pirks tuoj po karo

Amerikonai pirks 2,590,000 naujų automobilių šešių mėnesių laikotarpyje nuo dienos, kada karas pasibaigs. Toji skaitlinė greitai kils, kaip automobiliai dabar naudojami eis senyn.

Bet šiandien šeimos, kurios yra pakelyj dėl to naujų automobilių orderių formų, per pirmuosius šešis pokarinius mėnesius, yra skaičiuje 2,590,000. Prie šios skaitlinės prieita per tam tikrai išlavintų žmonių pasikalbėjimus su šeimomis apie jų tikrus pirkimo planus.

Šie tyrinėtojai reprezentavo tam tikrą tyrinėjimo organizaciją, paskirtą per Jungtinių Valstijų Prekybos Butą, kad studijuotų pokarinę vertelgystę.

Pirmasis raportas parodo, kad 53% apklausinėtų šeimų yra nusitarusios pirkti pastovius pirkinius; kad jau dabar yra reikalavimas ant 6 bilijonų dolerių vertės naujų namų ir kad šeši iš kiekvieno dešimts ukininkų nusitarę daryti pagerinimus savo ukiuose per pirmus šešis mėnesius po karo.

Tyrinėjimai toliau rodo, kad 56% šeimų jau dabar taupo pinigus dėl pirkinių; kad 43% turės sudėję 10% arba daugiau savo įplaukų ir kad 19% taupo dėl tam tikrų pirkinių.

Automobiliai yra pirmoj vietoj. Sekamoj vietoj yra mechaniški šaldytuvai; 1,715,000 šeimų jau dabar randasi ant laukiamojo sąrašo, pagal čia suminėtą apžvalgą. Vien tik šeimų nuosprendžiai įeina į šias skaitlines. Apartamentų, išnuomotų namų ir komercinių pastatų reikalavimai neįsina į skaitlinę.

Per tuos pačius šešis mėnesius bus reikalaujama 735,000 valgomojo kambario rakandų; 1,500,000 naujų "vacuum" valytuvų; 1,260,000 naujų skalbiamųjų mašinų.

Daugiau kaip vienas milijonas šeimų nusitarė statyti arba pirkti naujus namus.

(Skaitlinės paimtos iš "Nation's Business").

MUZIKOS ŽINIOS

Lulu Raben-Micevičienės Piano Mokinių Recitalė

Birželio mėnesis yra, taip sakant, egzaminų mėnesis ne tik vaikams mokyklose, bet ir tiems, kurie dar studijuoja muziką, be savo reguliarių mokyklos studijų.

Viena Chicagos rimtųjų menininkių, mėgiamų ir populiarių mokytojų lietuvių tarpe yra artistė-mokytoja Lulu Raben-Micevičienė. Per netoli dvidešimts metų muzikos mokymo Chicagoje, ponia Micevičienė turi nemažą skaičių tokių mokinių, kurie atsiekė gan aukšto laipsnio savo profesijoj. Jaunuoliai, kurie prieš 15 metų gavo savo pamatinį muzikos mokslą autoritetingoj ponios Micevičienės priežiuroje, šiandien patys užima atstakomingas vietas savo profesijos srityje.

Nenuostabu, tad, kad jos buvusieji mokiniai visuomet maloniai prisimena savo mokytoją, p-ią Micevičienę, ir tas studijas, nuolatos palaikydami tuos draugiškumo ryšius, kuriuos muzika užmezgė ir išugdė į skaistų gyvenimo reiškinį.

30 Jaunučių Pianistų Šioj Recitalėj

Šį pavasarį iš penkiasdešimts su viršum p. Micevičienės mokinių, trisdešimts piano mokinių pildė įdomią ir įvairią programą mokslo meto užbaigimui. Recitalė įvyko toj didžioj muzikos šventovėj — Fine Arts Building, sekmadienį, birželio 20 d. Ir nors diena buvo šilta, tačiau švelnutis vėjelis nuo Michigan ežero atnešė malonaus vėsumo, taip kad su smagumu skaitlinga publika sėdėjo ir klausėsi tų jaunučių mokinių skambinimo ir gėrėjos jų pastangomis.

Pusė dalyvavusių mokinių yra visiškai mažyčiai, tarp keturių ir devynių metų amžiaus. Vienas jų yra Phillip Broman, penkių metų sunelis Louise Karpis-Broman, kuris lanko kindergarten. Pirmosios raidės, kurias jis išmoko, buvo muzikos raidės.

Buvo ir mažytė Barbora Maslow, vos tik keturių metų amžiaus mergytė, bet jau rodanti muzikalį talentą. Ji jau skaito gaidas ir drąsiai skambina pianą.

Iš lietuvių vaikučių, be Phillip Broman, buvo dar Teddy Rakštis, Richard Dokus, Claudio Polo ir Ellaine Byans. Visi jie pavyzdingi mokiniai. Ellaine Byans pasirodė ypatingai talentinga, žymiai pažengus ir jau turinti puikią techniką. Jos broliukas, Jackie, taipgi talentingas vaikutis ir geras mokinys, irgi studijuoja piano su p. Micevičiene, bet jis šioj recitalėj nedalyvavo, nes jis nori padaryti daugiau pažangos prieš pasirodant recitalėje.

Yra pagirtinas dalykas, kad tėvai pradeda savo vaikučius lavinti muzikos nuo pat jaunučių dienų, ir kad jie įvertina faktą, jog ir jaunučio amžiaus vaikučiai reikia rimtos ir autoritetingos mokytojos.

Išklausius šios mokinių recitalės reikia pripažinti, kad ponia Lulu Raben-Micevičienė kaip tik ir turi visas tas kvalifikacijas. —*N.*

HEALING FATS

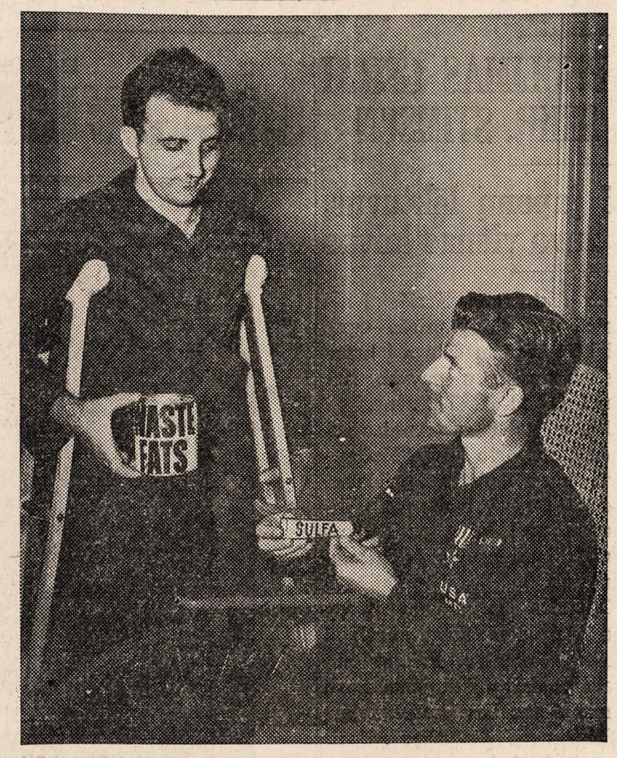

NEW YORK, N. Y.—"If every woman turned in waste fat to the meat dealer we'd soon have all the glycerine we need for sulpha ointment and munitions," Frank J. Loiselle, First Aid Man in the Medical Corps, tells Lambert Vasbrinck of East Rutherford, N. J. Both boys were wounded in North Africa and have been awarded the Purple Heart. Frank, a native of Pittsburgh, Penn., is wearing the Silver Star, presented him for Gallantry in Action. They are recuperating at Halloran Hospital, Staten Island, N. Y. In 21 days after your meat dealer receives the waste fat it is converted into urgently needed glycerine used in the manufacture of munitions and medicinals.

Išrinkta į distrikto valdybą

—v—

Chicagietė Helen Zuris išrinkta į American Legion Auxiliary 4-to distrikto valdybą.

Gerai žinoma ir daug nusipelniusi savo nenuilstančiu veikimu prie Dariaus-Girėno Posto Moterų Auxiliary, Chicagos pirmojo lietuvio teisėjo J. Zurio žmona, ponia Helen Zuris, šiomis dienomis buvo išrinkta svarbioms pareigoms. Ponia Zuris yra American Legion Auxiliary 4-to distrikto iždininkė. Tai atsakominga vieta, ir tokia, kuri ves į dar aukštesnes pareigas šioj didžioj Amerikos Legiono Pagalbinėj organizacijoj.

Praeitą terminą p-ia Zuris buvo 4-to distrikto "chaplain". Besikalbant apie jos naująjį darbą, p-ia Zuris pareiškė, kad jai bus nemalonu skirtis su senuoju darbu, nes einant šias "chaplain" pareigas ji turėjo daug malonumo.

Helen Zuris yra viena pirmųjų Dariaus-Girėno Posto Moterų Auxiliary narių, rodos, net viena organizatorių, ir per tuos kelis metus ji visuomet buvo valdybos narė. Visoj Auxiliary veikloj Helen nuolatos energingai dirba ir už tai visų yra gerbiama.

Daug dirba dėl karo pastangų

Karui prasidėjus p-ia Zuris pašvenčia dar daugiau savo laiko įvairiems patriotiškiems darbams atlikti. Ji nemažai prisidėjo prie įsisekimo tik ką praėjusios Amerikos Lietuvių Karo Bonų pardavinėjimo dienos, kuriai vadovavo moterys su p-ia Marion Nares priešakyje, ir buvo parduota iš viso už $18,250.00 bonų ir ženklelių.

Mes lietuviai džiaugiamės turėdami tokių veiklių ir patriotiškiems darbams pasišventusių moterų, kokia yra ponia Helen Zuris. —NMG.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Detroit, Mich.

—v—

Raudonojo Kryžiaus skyriaus pasidarbavimu, kraujo aukautojų skaičius vis auga. Jau buvo rašyta porą savaičių atgal apie pasižadėjusius duoti kraujo. Dar šią savaitę aukojo savo kraują šie asmenys: Mary Day, Nellie Padolskas, Julia Juodwelkis, Bessie Keblaitis, Eva Miskevice, Agnes Spondowski ir William Padolskas.

Nors nedidelis skaičius, bet vis geriau, negu nieko. Mes žinome, kad lietuviai aukoja kraują visur ir visada, bet tik retai tepasisako esą lietuviai. Užtai musų R. K. skyrius nutarė organizuoti grupę, kad butų lietuvių vardu tas daroma.

Dėl riaušių, įvykusių Detroite, yra draudžiama laikyti bent kokie susirinkimai, tad ir musų R. K. skyrius šį mėnesį negalėjo turėti savo susirinkimo. Bet iki pabaigos kito mėnesio, manome, kad bus ramu ir susirinkimas bus laikomas kaip ir visados paskutinį ketvirtadienį, liepos 29 d. 8 P. M.

Taipgi tariu didelį ačiu tiems broliams ir sesutėms, kurie per musų skyrių aukojo savo kraują. Turiu pasitikėjimą, kad jie ir toliau rems visus R. Kryžiaus darbus. Komisijos narė

B. Keblaitienė.

—v—

Letters From Home

—v—

It's just a piece of paper scratched in pencil which in part says: "Do you know that your letter brought home so very close to me, so close that I could even feel the laughter of the people, with whom I grew up? I do wait for your letters."

That little excerpt taken from a letter written by one of the boys overseas has made me think twice. He, like all soldiers, waits for your letters. He hasn't much to keep him amused. There has been a great change in him. He just isn't as carefree, as he used to be. He's got an important job to do.....

It's been a long time since he has been home. Writing him of little things said and of the happenings, these are the things that amuse and divert his thoughts....

Never let him see that you have any doubts of his safety. Show him how proud you are of him and how confident that he will soon be home. Write and write often. It might be your brother, husband or even the neighbor boy next door who has just turned away with a sigh caught in his throat "no letter — guess they are busy....." At least that is what he is trying to make himself believe.

He is giving his life — surely we can make his moments before battle happier. With every letter we write, it means that he escapes, if only for a moment, the reality and is home with all of us, his relatives and friends, laughing and kidding like he used to do and will soon do again.

Hypatia M.

KANADOS MOTERYS

—v—

Žemuogių sezonas

—v—

Pagal ukininkų sprendimą, šią savaitę pareis 75 nuošimčiai žemuogių derliaus, todėl reikės skubintis jas prezervuoti, nes kas gali buti gardžiau ant "toasto" arba "ice creamo", jei ne žemuogės. Be to, mes palengvinsime krašto naštą, turėdami įvairių konservų savo padarytų.

Pagalvokime, moterys

Nespės vasara prabėgti, nespės žiedai pražydėję nuvysti, nespės žalioji žolelė ir vėl pagelsti, kaip prisiartins ir vėl niūrus ruduo ir šalta žiema. Tad dabar pagalvokime, ar mes negalėtumėm šaltam orui užėjus daugiau karo reikalams pagelbėti. Nejaugi šie ilgi karo metai mus neįtikino, kad musų visos jėgos reikalingos? Nejaugi musų pasigailėjimo jausmai užmirė? Yra keliolika, kurios dirba, bet moterų toli gražu burys per mažas, o to darbo taip daug. Lietuvės moterys nebukite išdidžios, nelaukite prašymų, bet ateikite ir prisidėkite prie lietuviško veikimo, kuris jau pradėtas. Gelbėkime karą kenčiantiems ir rupinkimės Lietuva. Dirbant visuomeninį darbą yra progos ir dirvos visoms savo mintis išreikšti ir visos yra lygiai gerbiamos. Be moterų visoks darbas neįmanomas. Gabiausiųjų diplomatų inspiracija, paskatinimas vienokiu ar kitokiu budu yra moterų kreditas. Juk garbingoji moteris Madam Chang Kai-shek kiek atsakomybės ir pagalbos teikia savo pavergtai tautai. Juk ji galėtų prabangose gyventi, bet jos tautos ir krašto meilė verčia ją dirbti, už ką pasaulis jos neužmirš ir istorijos lapus savo garbingais darbais puoš. Ji tvirtina, jog tautos siekimų be moterų pagalbos negalima įvykdinti. Tad, mielos moterys, mažesne ar didesne jėga visos sekančiam sezonui, dirbkime vieningai ir meiliai dėl tautos labo.

Stella

Arkadijus Averčenka

KILNIOJI MERGELĖ

Rimčiausiu vyru pasaulyje aš laikau savo draugą Steponą Folijantovą.

Net jojo varde ir pavardėje yra kažin kas atkilnu, nesutrupinama...

Dėl to aš turėjau tikrą tiesą suakmenėti iš nustebimo, kai vieną pavasario vakarą jisai kaip pusiaujo viesulas atužė į mane ir pranešė, galuodamasis ties kiekvienu žodžiu:

— Na, brolau, galutinai pasveikink mane — aš įsimylėjęs!

Jeigu soboro cerkvės dijakonas butų nusikirpdinęs gaurus, išsitėmojęs veidą suodžiais ir, apsikoręs raudonu "skeltauodegiu" (fraku), butų išmėžęs kavinės koncerte į estradą vaidinti juododžio, atliekančio "kikapu", — tai tatai butų buvę daug pritikiau, nekaip tai, ką pranešė man mano Folijantovas.

— Bene tau guogė išaušo? — nepatikėdamas aikterėjau aš.

— Na, žinoma! Aš gi šitai ir šneku. Ai, kas per moterėlė! Supranti: rankytės, kojytės ir lupytės tokios mažytės, kad... kad...

— Kad jų visai neregėti? — nubaigiau jam garsiuotis.

— A!?.. Na, šitai tu jau pergriebei. Ne, jos matyti, bet jos tiesiog smulkutelytės. O akys atžagariai, tokios stambios kad...

— Kad išsiplėtusios per viso veido teritoriją!?

— A? Na, dar ką prasimanysi. Tiesiog didelės akys. Ir gražios perkuniškai!... Nosytė...

— Gurkšterk vyno ir papasakok verčiau apie budą.

— Budas? Angeliškas. Benuadiškumas? Velnioniškas! Užteks pasakius, kad kai mes bunam kavinėj, — ji visados moka savo trečdalį. Drožiam į teatrus — ji už bilietus teškia trečdalį. Sėdamės į vežiką...

— Dėl ko gi tokia keista trupmena — trečdalis?

— O gi brolis visados su mumis.

— Keno?

— Keistas klausymas: josios! Jisai prie manęs labai prisklindo... Šviesi asmenybė! Buname tryse. Oi, nusivėlavau! Jau bus belaukią.

Ir iškurė šitas keistas Folijantovas — taip pat audringai, kaip ir buvo atsitrenkęs.

* * *

Kitą dieną atsivilko sudirgęs.

— Išsivijo.

— Tai tau ir gana. Už kai?

— Aš iš kvailumo pasiuliau jai pinigų. Juk jiems per kraštus nebyra. Ir brolis taip pat aprėkė. Užsigauta. Štai tau ir Kastantinopolis! O šneka, kad tai esąs — parsiduodančių moterų ir moterimis prekiaujančių vyrų miestas.

Jis išsitraukė grakščiausios mergaitės atvaizdą ir įniko godžiai jį bučiuoti.

— Duokš, ir aš pabučiuosiu, — paprašiau aš, didžiai sugraudintas.

— Te. Tu jąją irgi pamilsi, kai pažinsi.

Mudu ilgai paeiliui papsėjova atvaizdą ir paskui sėdėjova, žiurėdamu į vienas antrą ašarotomis akimis...

— Tu turbut stačiokiškai pasiulei jai tų savo skambančiųjų, — papeikdamas tariau aš. — Tai ji tave ir išgujo. — O tu padaryk tai kaip nors švelnėliau...

— Ar tu jau?... No kaip gi?

— Išduok jai vekseliuką apvaliai sumai ir paaiškink, kad visi mes, esą, Dievo rankoje, kad maža kas galį atsitikti, ir kad, jeigu tu nukepurnėsiąs į Abraomą autų skalbti, tai tau busianti neištveriama mintis, kad mylima žmogysta varguojanti. Kiek tu jai, bobgali, buvai pasiulęs?

— 500-tus lirų.

— Na, tai ir pabrauk šitai sumai vekselį ir įdėk į šokolado dėželę. Vis dėlto vekselis šokolade — tai ne šiurkštųs medžiagiški pinigai gniaužtoje.

— O jeigu ji visai mane išbruiš?

— Ar Kastantinopoly? Neišbruiš!

Nuskuodė Folijantovas.

* * *

Atadulka Folijantovas:

— Kas buvo! Ašaros, isterika.

"Tai tu", sako, "manai, kad ašen tave dėl pinigų myliu?! Išsinėšink"! Dvi valandi išklupojau. Pasakiau, kad jeigu nepriimsianti — lėksiu ir nusiskandinsiu Bosfore. Ji baisiai nusigando, apsiverkė dar kartą ir priglaudė vekselioką. Tiktai prašė broliui nesakyti.

— Na, matai, kaip viskas puikiai klojasi!

Už dvejeto dienų atsitiko toksai įvykis, kuris sukratė ne tiktai Folijantovą, bet ir mane.

— Supranti? — pasakojo jisai: — Viskas prasidėjo nuo to, kad teatre ji į kažin ką dirsterėjo, o aš papavyduliavau... Grįžom į ją namo, aš priplepėjau jai visokių žodžių ir galų gale pasakiau, kad manęs visai nemylinti. Ji pravirko, paskui paklausė: "Vadinas, išeina, jeigu aš tavęs nemyliu, tai susitinku su tavim tik dėl medžiagiškų naudų?! Tai žiurėk gi!" Pašoko, išgriebė iš dėželės nelemtą mano vekseliapalaikį, sudraskė į skutelius ir sviedė man po kojų. Aš aikterėjau:

— Tai man moteris! Tiesiog Pilypo Nastazija iš "Idijoto"!.. Ką gi tu manai dabar beveikti?

— Jau nuliejau antrą vekselį. Šiaip, ar taip — įsvosiau jai.

— Tai tau ir Kastantinopolis... — palingavau aš galvą. — Susidursiu ją — iki žemei nusilenksiu.

Mudu abudu spindėjova, kaip saulė. Dvi sauli viename kambary — tatai buvo reta astronomiška sandėja.

* * *

— Susitaikėva! džiaugsmingai sušuko man nuo vežiko Folijantovas. — Įšnekėjau priimti naują. Nagi budelis! Parakas!

Peroje, kai vienas žmogus karietoja vežiku, o kitas pinoja grendiniu — sunku šnekėtis.

Dėl to aš neiškvočiau smulkmenų.

Bet kitą dieną įvykta naujų įvykių.

— Tai ugnis, o ne moteris, — baubė man nuo slenksčio Folijantovas.

— Dabar jau nebe aš jajai, o ji man supavyduliavo!..

— Na, ir?..

— Ir antrąjį sudirbo į skutus!

— Šlėk trečią! — sušukau aš, pagautas ekstazo.

* * *

Nuo to laiko įvykiai ėmė vykti maždaug ritmingai...

Mažiausia dingstele šita keista benaudė mergaitė išgriebdavo iš dėželės šlykščiausią mano draugo dokumentą ir čia pat, įsiutusi iš pavydulio ar nepelnytos užgaulės — sudraskydavo vekselį į smulkius druzgučius.

Draugas atlėmuodavo į mane, mudu abudu ilgai sėdėdavova sugraudintu, o paskui, nelyginant du atkakliu asilu, nuspręsdavova, kad tatai mergaitei nepadėsią: jai, vis tiek pat, įbruksiva naują vekselį...

Aš atsimenu tikrai, šita širdies kilnumų kova kartojosi lygiai šešis kartus. Šeši vekseliai buvo pasirašyti, šeši buvo išlupti iš dėželės, šeši, užėjus beprotiškam šoriui, buvo suplėšyti draugo akyse, šešis kartus mudu, sugrudusiu, tyliai verkėva vienas vienam ant krutinės...

O šiandien mano draugužis Folijantovas atpėkšnojo sušniuręs, kokio jo aš niekuomet nebuvau regėjęs.

— Šeštą suanavo? — atsiprotėjau aš.

Jisai sėdėjo tylėdamas, įnirtusiai kramtydamas lendrelės buoželę.

— Ko gi tu tyli?.. Kaip begyvuoja mudviejų gėlelė, skaidrioji mudviejų saulelė?..

— Kad ji kiaurai žemę prasmegtų, šita tavo saulelė! — subaubojo mano draugas, kauškindamos lendre į dailysuolį, kaip į pikčiausią savo priešą. — Jeigu šitą kumelę pakartų — aš su mielu noru atsigailėčiau įmuilintos virvės!..

— Klausyk, Folijantove... Yra tokios ribos, per kurias...

— Ne. Nei jokių ribų — ar tu supranti šitai?! Už ką aš turiu dabar pakloti tris tukstančius lirų, arba atsitupti į kalėjimą?!

— Atsipeikėk, kokius tris tukstančius?!

— Ugi pagal vekselius, kuriuos aš, tamstos mylystos patariamas, klupodamas kaišiojau šitai godulingai Kastantinopolio kalei!

— Pala, pala... Daugiau aš tavęs tuo tarpu neklausiu... Betgi pas jąją tebuvo vienas tavo vekseliukas?..

— Kur ten, po velnių! Visas šešetas — sveikutėliai.

— Nagi tik ji juos sudralijo?

— Padirbtus dralijo! Šito josios prieplaikos ir padirbinėta mano parašai.

— Ar šviesiosios asmenybės?! Josios brolužio?

— Brolužio?! Toks pat jis jai brolis, kaip aš tau podukrė! Nušarpavau aš į jąją aiškintis, o jisai išsivelia ir riaumoja: "Jeigu tamsta neduosi ramybės mano žmonai ir nesiliausi persekiojęs josios savo meile — aš pranešiu anglų policijai!" — "O mano vekseliai?!" — "Tatai prekybiniai tamstos asmens santykiai — jie manęs neliečia. Jeigu tamsta sukišai mano pačiai šešetą vekselių už parduotą tamstai geriamąją sodą arba puspadžių odą — tai kas kam darbo? Juk parašas vekseliuose tamstos?" A?! kaip tatai tau patiks? geriamoji soda!!! puspadžių oda?!

— Tiesą pasakius, — tariau aš taikindamasis, — visoj šitoj istorijoj aš nebepažinau ikišiol Kastantinopolio, ir tatai mane širdyje truputį neramino.

Dabar vėl aš išpažįstu nekintamą amžiną jojo veidą, ir tatai mane ramina.

— Tai yra?

— Kadangi merginos buta ne merginos, brolio ne brolio, sudraskytųjų vekselių — nesudraskytų ir meilės — ne meilės, o puspadžių prekės, — viskas tebekunkuliuoja tvarkingai... Sveikinu tave, nukaršęs, nunovytas, ištvirkęs susuktuve — Kastantinopoli!

— O kaip gi vekseliai?

— Turi žvangančiųjų?

— Šiaip taip sugrabosiu. Paskutinius trejetą tukstantėlių palydėsiu!..

— Mokėk! Ten iš anksto išskaičiuota...

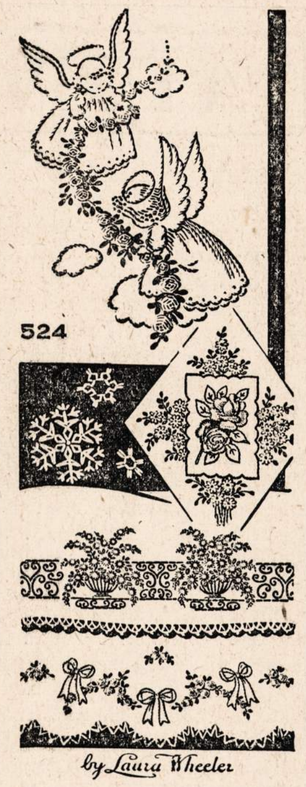

No. 524 — Išsiuvinėjimai baltiniams.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. No. 524

Čia įdedu 11c ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį (pavyzdis 10c, prisiuntimas 1c, viso—11c).

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas

Valstija

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Šaukite Tel. VICTORY 0066

MADOS

No. 4444—Praktiška suknelė. Sukirptos mieros 11, 13, 15, 17.

Norint vieną ar daugiau pavyzdžių iškirpti pavyzdį ir numerį, pažymėkit mierą ir aiškiai parašykit savo vardą, pavardę ir adresą. Siųskit pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Adresuokit—
NAUJIENOS PATTERN DEPT.,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 16 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____

Mieros..... per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

Iš priežasties lėtumo paštos, prisiuntimas musų patternų gal užtruks kiek ilgiau, negu paprastai.

NATHAN KANTER

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
3529 S. HALSTED ST.
Phone YARDS 6054

Sutaupysim jums pinigų perdirbdami musų dirbtuvėj jusų seną setą į naują. Darbas garantuojamas.
ARCHER AVENUE FURNITURE MFG.
JOS. KAZIKAITIS, Savininkas.
4140 Archer Ave.
Telefonas LAFAYETTE 3516

Naturalė Išvaizda
Naujų VELVATONE
DANTŲ PLEITŲ

VARTOJAMAS NAUJAS PLASTIC MATERIOLAS NATURALĖS GUM SPALVOS DANTŲ PLEITOMS

NAUJOS RŪŠIES **VELVATONE** DANTŲ PLEITOS
$12.50
iki $39.50

Neatsiduoda. Be skonio. Naturalės spalvos. Neblunka. Visoj šaly žinomos dantų pleitos. Permatomos crystal clear pleitos. **Plunksnos sunkumo, sanitarės. Patenkinimas garantuotas. Materiolas labai panašus į gamtinį. Vienos dienos taisymų patarnavimas. Nemokamas apskaičiavimas.**

Darome pleitas įspaustas ir gautas tik iš laisniuotų dentistų.

HEJNA BROS.
DENTAL PLATE CO.
1724 S. Ashland 2nd Fl. Mon. 9251
Atidra nuo 9 iki 8. Šeštad. nuo 9 iki 4
KALBAME LIETUVIŠKAI
3945 W. 26 St. 2nd Fl. Law. 2908
30 N. Dearborn Rm. 806, Sta. 9649
Vidurmiesčio val. 9—6. Antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 7.

★ **FOTOGRAFAS** ★
CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

DAIRY COOK'S CORNER

Alice Andrews

PICNICS will be more important than ever this season, for longer vacations may not be possible for many families. One day outings or just an evening picnic offer an excellent and a much-needed change for the whole family. Of course, the youngsters are the greatest enthusiasts and, in many cases, they can take over and plan all of the refreshments.

Rationing makes the steak fry of more bountiful days an impossibility for most families, but there are other good picnic entrees that everyone will enjoy. Frankfurters cost few ration points and because they are ready-cooked, they are best where the fire is uncertain or where the firemakers are depending entirely on gathered wood.

But where there is to be a good fire, what could be more fun than to revive the fish-fry—or, later in the summer, to go Indian and have a real corn roast. Unless Dad and brother are certain of their fishing luck, it will probably be wise to buy small frying fish, such as perch and clean and salt them at home. With the fish, fresh tomatoes from the garden and crisp buttered rolls make a complete main course. For dessert, try today's simple Cup Cakes with soured cream filling and glasses of cold milk.

SPICE CUP CAKES, SOURED CREAM FILLING

(Makes 10 cup cakes)

¾ cup Bowman Sweet Cream Butter
¾ cup sugar
2 Bowman eggs, separated
½ teaspoon cinnamon
½ teaspoon nutmeg
¼ teaspoon cloves
1 tablespoon hot water
1⅛ cups cake flour
2 teaspoons baking powder
¼ teaspoon salt
½ cup Superior Flavor Milk

Cream butter thoroughly. Add the sugar gradually and cream well after each addition. Beat the egg yolks and add to butter-sugar mixture. Dissolve spices in hot water and add to creamed mixture. Sift together flour, baking powder and salt. Beat egg whites until stiff but not dry. Add dry ingredients to creamed mixture alternately with the milk. Finally fold in the beaten egg whites. Bake in greased muffin tins in a moderate oven (350 degrees) for 25 minutes. Cool slightly, remove from pans to cooling racks. Cut a slice from the top of each cup cake. Remove a few crumbs from each cake and fill with soured cream filling.

½ cup sugar
⅓ cup Bowman Soured Cream
½ cup raisins
1 Bowman egg, beaten

Cook raisins in small amount of water for about ten minutes. Drain. Combine sugar, soured cream and the beaten egg. Cook very slowly, stirring constantly (or cook in double boiler) until thickened and smooth. Add raisins. Cool and fill a spoonful into each cup cake. Replace top slice on cup cakes. Dust tops with powdered sugar if desired.

★

PICNIC POTATO SALAD

(Serves 6)

3 cups cooked potatoes, diced
2 Bowman eggs, hard cooked
1 cup cucumbers, diced
2 tablespoons onion, minced
2 tablespoons sugar
⅔ cup Bowman Soured Cream
2 tablespoons vinegar
1 teaspoon salt

Combine potatoes, hard-cooked eggs, which have been sliced, cucumbers, and the onions. Blend soured cream, sugar, vinegar and salt and mix thoroughly through the potato salad. Chill well.

Picnic Hints

For a corn roast: Pull husks back from each ear of corn. Remove silks and examine for insects. Replace husks, secure husks, around each ear with string. Dip each ear in water and place on grate over hot coals or bury in coals. When done, serve with Bowman butter and salt.

★

Pan-fried fish for picnics: Clean fish and wash in cold water. Rub with salt. Dip in cornmeal and place in frying pan in ⅛ inch deep layer of melted fat. Brown on both sides. Fish is done in 8 to 12 minutes. Equipment needed: large frying pan and spatula for turning fish.

Many ancient peoples believed that milk flowed from one of the four rivers of Paradise. The cow was revered as a Goddess.

★

Glasses originally had rounded bottoms and were emptied at one swallow. The name tumbler comes from the fact they couldn't stand upright.

If You Suffer 'PERIODIC'
FEMALE PAIN
Which Makes You Weak, Cranky, Nervous—

If at such times *you*, like so many women and girls suffer from cramps, headaches, backache, distress of "irregularities", periods of the blues—due to functional monthly disturbances—

Start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. This famous liquid not only helps relieve monthly pain but also accompanying tired, weak, nervous feelings of this nature. This is because of its soothing effect on ONE OF WOMAN'S MOST IMPORTANT ORGANS.

Taken regularly—Lydia Pinkham's Compound helps build up resistance against such symptoms. Thousands upon thousands report benefit. Also a fine stomachic tonic. Follow label directions. *Worth trying!*

MIDDLE-AGED PEOPLE
are common offenders

If you're past 40, the chances are that your breath will be offensive oftener than that of a young person. Fermentation of tiny food particles caught by partial plates and dentures frequently cause this condition which you yourself may not detect but which is so offensive to others. Why not take the easy, pleasant precaution that so many fastidious people use to halt this fermentation—Listerine Antiseptic employed as a mouth rinse. It immediately makes the breath sweeter, purer, less likely to offend. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$6.00 per year in Canada
$6.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj,	
Metams	$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Ofensyvas Vakarų Pacifike

Jungtinių Valstybių jėgos užėmė visą eilę nedidelių salų Vakariniame Pacifike, pradėdamos vykdyti veiksmų planą, kurio artimiausias tikslas, matyt, yra išvyti japonus iš didžiosios jų bazės Rabaul, New Britain saloje. Šitoms operacijoms vadovauja gen. MacArthur.

Ilgą laiką Pietų Pacifike buvo tylu. Dabar aišku, kad tai buvo tyla prieš audrą. Jungtinės Valstybės koncentravo laivyną, aviaciją ir kariuomenę toje Pacifiko srityje, ruošdamosi pulti priešą.

Dabar tas puolimas prasidėjo. Amerika neketina karą prieš japonus "atidėti", iki bus sumuštas Hitleris.

Pranešimai apie mušius su japonais rodo, kad šitame Jungtinių Valstybių ofensyve nulemiančią rolę vėl suvaidins oro jėgos. Vakar vien tik centraliniame Saliamono Salų plote, ties Rendova sala, Amerikos lakunai nukirto 65 japonų lėktuvų, tuo tarpu kai amerikonai neteko tik 17.

Kova dėl Atlanto

Jau treji su viršum metai, kai eina atkakli kova dėl Atlanto vandenyno, nesustodama nei dieną, nei naktį. Nuo jos pasisekimo arba nepasisekimo priklauso karo laimėjimas arba pralaimėjimas.

Atlanto vandenimis eina Britanijos susisiekimas su pasauliu. Tais vandenimis ji gauna maistą, ginklus ir kariuomenės sustiprinimus iš Amerikos. Jeigu per Atlanto vandenyną negalėtų plaukti britų ir amerikonų laivai, Britanija žutų. Amerika su visa savo galinga pramone ir sparčiai augančia kariuomene negalėtų suteikti jai jokios pagalbos.

Todėl Hitleris deda visas pastangas susisiekimą tarp Europos ir Amerikos nukirsti. Jo povandeniniai arba nardomieji laivai (submarinos) puola sąjungininkų transportus ir konvojus juroje. Vienu laiku tos atakos buvo pasiekusios rimto pavojaus laipsnį sąjungininkams. Berlynas pasigyrė, kad per 1942 metus vokiečių submarinos paskandino 9 milionus tonų sąjungininkų laivų.

Galima neabejoti, kad naciai, paduodami tą skaitlinę, žymiai perdėjo britų ir amerikonų nuostolius juroje. Tačiau įdomus dalykas po šito pasigyrimo vokiečiai prisipažino, jogei laivų skandinimas tolyn vis labiau mažėja. Šių metų kovo mėnesį jie sakėsi paskandinę 871,000 tonų laivų, o balandžio mėnesį jau tik 475,000 tonų, gegužės mėnesį tik 380,000.

Kad padėtis juros kovoje eina geryn sąjungininkų pusėje, paskutiniu laiku skelbia ir patys sąjungininkai. Nacių povandeniniai laivai jau nepadaro tiek žalos, kiek jie padarydavo pernai metais ir anksti pavasarį šiemet.

Šiomis dienomis premjeras Churchill viešai pareiškė, kad sąjungininkai per gegužės mėnesį sunaikino daugiau kaip 30 nacių submarinų, t. y. po vieną submariną kasdien. O naujų submarinų Vokietija sugeba pasistatydinti tik apie 23 per mėnesį.

Tokiu budu pavojingiausia Ašies priešams krizė Atlante praėjo. Kova dėl Atlanto vandenyno krypsta sąjungininkų pusėn.

Pravartu čia bus atsiminti, kad panašus dalykas atsitiko ir pereitame pasaulio karė. Vokietija manė, kad, be atodairos skandindama laivus juroje, ji sulaikys Amerikos pagalbą britams ir francuzams ir laimės karą. Bet nardomųjų laivų pavojus buvo atremtas, ir vokiečiai turėjo pasiduoti.

Kongreso "karas" prieš Rooseveltą

Birželio 30-tą abeji kongreso rumai Washingtone nutraukė savo posėdžius, nepriėmę finansinių sąmatų keliems valdžios departamentams. Be pinigų paskyrimo liko agrikulturos departamentas, darbo departamentas, vidaus reikalų departamentas, įvairus karo biurai ir daugybė tarnautojų.

Liepos 1 dieną prasideda federalinės valdžios "biznio metai". Aukščiau paminėtoms valdžios įstaigoms ir valdininkų algoms kongresas neparupino pinigų naujiems biznio metams. Taip jisai buvo "užimtas" ginčais tarp administracijos rėmėjų ir priešų, kad apie šį reikalą nebuvo kada galvoti.

Valdžios įstaigos, kurioms pinigai nėra paskirti, vakar, žinoma, neužsidarė. Bet daugeliui kongresmanų ir senatorių "karas prieš Rooseveltą", matyt, labiau rupi, negu karas prieš Ašį.

APŽVALGA

KROATŲ "KARALIUS"

—v—

Dalis Jugoslavijos, kurioje gyvena kroatai, yra atskirta nuo Jugoslavijos ir paskelbta "nepriklausoma" valstybe. Ją valdo Ašies vardu premjeras Ante Pavelič (teroristų gaujos "Ustači" vadas). Bet Italija davė Kroatijai ir "karalių".

Tas karalius tai — velionio Aostos hercogo sunus, Aimone.

Tačiau hercogas Aimone dar nėra apvainikuotas. Jisai nedrįsta važiuoti į Kroatiją, kur jo laukia karališkas sostas (ar partizano kulka).

Birželio 27 d. atvyko į Romą Kroatijos ministeris Nikšič ir pranešė hercogui, kad premjeras Pavelič prašąs jį pasiskubinti su karunacija, nes žmonės nerimsta. Bet Aimone atsakė, kad karaliaus vainiką jam galėtų uždėti tiktai Kroatijos kardinolas, o dabar Kroatija kardinolo neturi.

Popiežius dabartinėse aplinkybėse vargiai skirs kardinolą Kroatijai, kadangi jisai dar iki šiol pripažįsta Jugoslavijos karalių Petrą (kuris dabar gyvena Londone) ir nelaiko Kroatijos atskyrimo teisėtu. Todėl Kroatijai veikiausia teks ir toliau apsieiti be karaliaus.

—v—

ISPANAI ABEJOJA, AR MONARCHIJA BUS ATGAIVINTA

—v—

Šioje vietoje jau buvo rašyta apie derybas tarp Ispanijos diktatoriaus Franco ir velionio Alfonso XIII sunaus, Don Juan'o, dėl monarchijos atsteigimo Ispanijoje. Ispanijos respublikonai mano, kad monarchijos atgaivinimo prospektai yra menki.

Viena, pretendentas į Ispanijos sostą nori, kad jį pakviestų vieninga tauta, o to vieningumo Ispanijoje nėra. Respublikos šalininkai negali užmiršti, kaip gen. Franco jėga nuvertė teisėtą krašto valdžią ir paskui skerdė savo oponentus, keršydamas jiems už pasipriešinimą jo diktaturai. Prie pirmos progos jie sukils.

Antra, Ispanijos fašistų partija "Falanga" nenori monarchijos, nes monarchijai yra priešingi naciai.

Trečia, ne visi monarchistai remia Don Juan'ą. Yra "karlistų" grupė tarpe monarchijos šalininkų, kuri bourbonų dinastijai nepritaria.

Pagaliau, ir gen. Franco nesutiks atsteigti monarchijos, kol jam nebus užtikrinta, kad karalius nelies jo diktaturos. O Don Juan nenori buti diktaturos tarnas (kaip Italijos Viktoras Emmanuelis).

—v—

CRIPPS'O CHARAKTERISTIKA

—v—

Vienas labiausia išreklamuotų (ar išsireklamavusių) Anglijos radikalų yra Sir Stafford Cripps, kuris dabar yra lėktuvų gamybos administratorius. Neseniai jisai buvo karo kabineto narys ir vyriausybės vadas atstovų rumuose, ir spaudoje buvo plačiai kalbama, kad jisai gali užimti premjero Churchillo vietą. Bet Cripps'o žvaigždė nublanko po to, kai nepasisekė jo misija Indijoje.

Karo pradžioje Sir Stafford Cripps buvo britų ambasadorius Maskvoje. Chamberlainas pasiuntė jį į Sovietų Sąjungą, tikėdamasis, kad Cripps, kaipo pagarsėjęs bolševizmo pritarėjas, sugebės padaryti įtaką į sovietų valdžią, kuri tuo laiku draugavo su naciais, ir prikalbins ją persimesti į sąjungininkų pusę. Cripps'as buvo buvęs Britanijos Darbo partijos vykdomojo komiteto narys, bet kai jisai ėmė agituoti už "liaudies frontą" su komunistais, nepaisydamas partijos suvažiavimo nutarimo, tai jisai buvo iš partijos išmestas.

Tačiau Maskvoje Cripps'ui nevyko. Sovietų valdžia elgėsi su juo labai šaltai. Kai pavasarį 1941 m. Londonas patyrė, kad Hitleris rengiasi pulti Rusiją, ir Cripps'as bandė bolševikus įspėti, tai sovietų valdžia ne tik jo įspėjimo nepaklausė, bet įsižeidė, įsivaizduodama, kad britų diplomatas tyčia nori Maskvą supiudyti su jos gerais draugais Berlyne. Užsienio reikalų komisaras Molotovas atsisakė net su Cripps'u kalbėtis ir pranešė britų pasiuntinybei, kad jisai nenori visai britų ambasadoriaus priimti.

Nusiminęs, Sir Stafford Cripps išskrido į Angliją pasilsėti ir rengėsi daugiau nebegrįžti į sovietų sostinę. Tai buvo apie gegužės mėnesio pabaigą 1941 m. Bet bebunant Cripps'ui Anglijoje, vokiečiai puolė Rusiją. Kai britų ambasadorius dabar vėl atvyko į Maskvą, sovietų valdžia jau buvo jam daug draugingesnė. Jisai gavo progą ne tiktai pamatyti Molotovą, bet ir "patį" Staliną. Praleidęs kelias savaites Rusijoje, Cripps'as sugrįžo į Angliją.

Čia jisai staiga pasidarė nepaprastai populiarus žmogus. Anglijos publika troško žinių apie savo naująją sąjungininkę ir Cripps'as jų nešykštėjo (kiek jisai nusimanė apie Rusiją, tai klausimas). Jisai kalbėjo masiniuose mitinguose ir per radio. Jisai teikė "specialias" informacijas parlamento nariams ir valdžios atstovams, davinėjo "interviews" laikraščių reporteriams ir rašė straipsnius spaudai. Anglų publikoje susidarė įspudis, jogei kokiu tai budu Sir Stafford Cripps prisidėjo prie to, kad Sovietų Sąjunga atsidurė kare anglų pusėje (nors kariauti Rusiją privertė tik nacių puolimas prieš SSSR, o ne kas kita). Ir Cripps'o sėbrai kaip įmanydami stengėsi įrodyti, kad jo nusistatymas pasirodė esąs "teisingas": jisai per daugelį metų garbino sovietų sistemą, o dabar sovietai mušasi su naciais, Anglijos priešais. Ar ne tiesą jisai sakė, girdamas bolševizmą?

Cripps'o populiarumas pasidarė toks didelis, kad Churchillas nebegalėjo toliau jo ignoruoti ir pasiulė jam aukštą vietą valdžioje (Anglijos Darbo partija tačiau atsisakė jį priimti atgal į partiją). Budamas valdžioje, jisai tarp kitko "pasižymėjo" tuo, kad parašė Amerikos spaudai straipsnį, gindamas Maskvos "strateginius" Baltijos kraštų ir kitų svetimų žemių grobimus.

Apie šito politikierio buvimą Sovietų Sąjungoje įdomių faktų paduoda savo knygoje ("Blind Date with Mars") amerikietė Alice-Leone Moats, kuri praleido Rusijoje pusę metų, nuo 1941 m. gegužės 7 d. iki 1941 m. lapkričio 12 d., t.y. pusantro mėnesio prieš prasidedant vokiečių-rusų karui ir keturis su viršum pirmuosius karo mėnesius.

Rašytoja apibudina Cripps'ą, kaipo žmogų, kuris mėgsta kalbėti apie "humanizmą" ir kitokias kilnias idėjas, bet gyvenime tų idėjų nelabai paiso. Ji paduoda pavyzdį, kaip jisai atsisakė užtarti savo šoferį Maskvos teisme, kuomet šis buvo patrauktas tieson už tai, kad jisai netyčia užgavo praeivį gatvėje. Į britų ambasados sekretoriaus pastabą, kad reikėtų padėti šoferiui iš bėdos išsisukti, Cripps'as griežtai atkirto, kad jisai to nedarysiąs, nes —

"Aš pasitikiu sovietų teisingumu."

Ir Cripps'o tarnautojas už menką dalyką gavo trejus metus kalėjimo!

Apie britų radikalo įsitikinimus Miss Moats sako, kad niekas tikrai nežino, kokie jo principai, ir daugelis abejoja jo nuoširdumu. Vienas diplomatas aprašė Cripps'ą taip:

"Jisai yra labai angliškas. Jisai atrodo esąs idealistas, labdarys ir puritonas. Tiktai vienas dalykas yra tikras, tai — kad jisai yra vegetarijonas."

A. Žvironas

MIRTIES EVOLIUCIJA GYVIŲ PASAULYJE

Ar mirtingi paprasčiausieji gyviai?

Mes esame taip susipratę su mintimi, jog visa, kas gyva, su laiku miršta, kad kelti gyvių mirtingumo ir nemirtingumo klausimą moksline (o ne metafizine) prasme gali atrodyti lyg ir bergždžiu dalyku. Bet tai tik iš pirmo žvilgsnio. Tiesa, žmogus ir aukštesnieji gyviai musų akyse gimsta, auga, sensta ir miršta. Sudėtingesnis reiškinys betgi darosi, žvelgus žvilgsnį ne vien tik į aukštesniuosius, bet taip pat ir į žemesniuosius gyvius, į visą gyvių pasaulį, saistant jį su augalų pasauliu, turint prieš akis visą organinį pasaulį.

Pradėkime nuo pačių paprasčiausių gyvių, kurių visą organizmą sudaro viena tik celė. Sustokime ties tais vienaceliais gyviais, kurių kimšte prikimšti gėlųs ir suruš vandenys, ties vadinamomis infuzorijomis.

Nežiurint mikroskopinių dydžių, infuzorijos turi pagrindinius aukštesniųjų gyvių gebėjimus: jos juda, maitinasi, susieško sau maistą, žvejoja kitus mažus gyvius, reaguoja į jaudinimus ir, pagaliau, kas mums šiuo atveju svarbu, veisiasi. Veisimasis vyksta žymiai paprasčiau, nei pas aukštesniuosius gyvius, butent: infuzorija pasidalo į dvi lygias dalis, kurių kiekviena lygiai savarankiškai gyvena, kaip kad gyveno jų motina; po kurio laiko (gėluose vandenyse po kelių ar keliolikos valandų) jos savo keliu taip pat dalosi ir t. t. Aibių aibės infuzorijų prisiveisia. Daugių daugybės jų žusta dėl maisto stokos, dėl pasikeitusių klimatinių ir apskritai dėl joms nepakeliamų sąlygų. Bet tai vis prievartos, bet ne naturali mirtis.

Kyla klausimas: ar infuzorijos, šie paprasčiausieji, vienceliai gyviai, lygiai kaip sudėtingieji, aukštesnieji gyviai, taip pat sensta ir miršta naturale mirtimi?

Pirmiausia: kas yra mirtis biologine prasme?

Neabejotina, kad mirties sąvoka yra susidariusi, stebint žmogaus ir aukštesniųjų gyvių gyvenimą. Gyvis laikomas mirusiu, kai gyvybės reiškinių yra nustojęs visas jo organizmas, visos organizmo dalys, visos jo celės.

Žinia, kad infuzorijos ir kai kurie daugiaceliai vandenų gyviai (pvz., kai kurie iš kirmėlių ir nariuotakojų), išėmus juos iš vandens ir padėjus į sausą vietą, nustoja judėję, maitinęsi, veisęsi, — laikinai apmiršta; bet, grąžinus į normalę jų gyvenimo aplinką, vėl atgyja. Toks apmirimas dar nėra mirtis. Mirties reiškinys yra susijęs su visišku organizmo celių gyvybės žuvimu, po kurio jos normalėse sąlygose jau nebeatgyja. Mirties padariny organizmas virsta lavonu.

Šia prasme infuzorijos dalymosi procesas, kurio rezultate atsiranda ne lavonas, bet du nouji gyvi individai, negali buti laikomas mirtimi. Bet jei vienacelis gyvis dalymosi metu nemiršta, o kiekvienas iš tų naujagimių užauges po kurio laiko dalydamasis vėl pagimdo du individus, tieji vėl dalosi ir t. t., tai kaip gi atrodo naturalios mirties procesas šių paprastų gyvių pasaulyje? O gal ir šie gyviai taip besidaugindami ilgainiui nustoja gyvybinio pajėgumo, sensta ir miršta lygiai taip, kaip aukštesnieji gyviai? Į visus tuos klausimus atsakymą gali duoti tiktai stebėjimai, tyrimai.

Pirmuosius tos rušies tyrimus atliko Maupas (1888-89). Stebėdamas 20 rųšių infuzorijų gyvenimą, jis nustatė, kad visos jos, pagimdžius tam tikrą kartų (generacijų) skaičių, vienos po 2—3 savaičių, kitos daugiausia po kelių mėnesių, pradėjo reikšti senėjimo žymių ir pagaliau mirė. Maupas padarė dar kitą išvadą: dar greičiau ištinka mirtis infuzorijas, jei joms neleisti atlikti to proceso, kuris primena aukštesniųjų gyvių lytinį procesą, vadinamosios konjugacijos, kurios metu dvi infuzorijos prisiglaudžia viena prie kitos, apsimaino savo branduolių dalimis ir paskui įprastu budu dalosi. Maupas manė, kad konjugacija suteikia celei naujų gyvybinių jėgų, pajaunina celės organizmą. Nuo šiol ši pažiura įsivyravo biologijoj.

Vėliau kiti mokslininkai, kartodami Maupas'o tyrimus, aptiko, jog infuzorijoms suteikiant vis geresnes gyvenimo sąlygas, jos išgyvena vis ilgesnį amžių, nerodydamos senėjimo žymių.

Amerikietis zoologas Calkings (1902) parodė, kad infuzorijoms amžių prailgina ne tik konjugacija, bet taip pat ir kai kurios stimuliuojamosios medžiagos (mėsos, skydinės liaukos estraktai, kai kurių druskų tirpalai). Pasekęs infuzorijų kulturų gyvenimą 2 metus, joms pagimdžius per tą laiką 7000 generacijų, ir jis priėjo išvadą, kad po tam tikro generacijų skaičiaus celių protoplazma pagaliau sensta, organizmas išsisemia ir infuzorijos miršta naturalia mirtimi.

Enriquez (1903), stebėdamas kulturų gyvenimą per 683 generacijas, nustatė, kad infuzorijos žusta dėl įvairių nepalankių gyvenimo sąlygų, taip pat ir apsinuodydamos maitinimosi proceso rezultate. Vėliau Enriquez (1916) išlaikė gyvas kulturas iki 2.701 generacijos.

Didelį žingsnį šioj srity padarė amerikietis zoologas Woodruff. Pagerinęs kulturų gyvenimo sąlygas, daugiau kaip 10 metų bėgy (pradėjęs 1907 m.), jis išaugino 13,000 generacijų ir įrodė, kad infuzorijos sėkmingai veisiasi ir gyvena be konjugacijos, veisimosi ritmui nei kiek nesikeičiant. 50-53 generacijos į mėnesį).

Panašių tyrimų 1908 m. ėmėsi rusas S. Metalnikov. Poros metų bėgyje jis ištobulino pasiimtųjų infuzorijų — "klumpelių pailgųjų" (Paramaecium caudatum) — auginimo techniką, ir 1910 m. pradėjo tikslius tyrimus, kuriuos iki 1917 m. tęsė Leningrade, o paskum iki 1932 m. galo — Pasteur'o Institute Paryžiuje. Infuzorijas maitino ypatingai sudorotomis šieno pakritomis, taip pat ir Woodruff'o rekomenduotuoju, vadinamuoju "Liebig'o estraktu". Iš turimos šių gyvių kulturos buvo paimta 10 paskirų individų ir padėta į izoliuotus indelius, pripiltus specialiai paruošto maistingojo skysčio. Kiekvieną dieną buvo tikrinamos šios izoliuotos kulturos: iš kiekvieno indelio išimamas paprasto dalymosi keliu (be konjugacijos) atsiradęs naujas gyvis, paliekant jame vėl tik vieną individą. Gyvenamoji aplinka — skystis ir maistas — buvo keičiama taip pat kas dieną. Tuo budu, buvo laiduotas infuzorijų visimas paprasto dalymosi keliu, be konjugacijos. Stropiai prižiurimi ir kontroliuojami izoliuoti gyviai sėkmingai veisėsi, gyveno. 22 metams ir 5 mėnesiams praėjus, tyrimas buvo baigtas.

Štai kurie ilgamečio tyrimo rezultatai: per 22 metus ir 5 mėn. klumpelių pailgųjų kultura davė 8704 generacijas, taip kad vieneriems metams atitenka vidutiniškai 386 generacijos (veisimosi greitis apskritai pareina nuo infuzorijų rųšies ir nuo išorinės sąlygos, ypač nuo temperaturos). Veisimosi tempas kiek svyravo, bet metams slenkant nemažėjo, atvirkščiai tyrimo gale net pasireiškė tendencija didėti. Nustojusiems galimumo konjuguotis gyviams veisimosi galia ir gyvybinis pajėgumas nemažėjo. Per tą laikotarpį neaptikta jokių degenaracijos, senėjimo žymių. Naturali mirtis nepastebėta.

Tai gal vienaceliai gyviai nemirtingi? Kol kas palikime šį klaustuką.

Šia proga sumeskime, kaip daug privistų vienceliu gyvių, jei juos apsaugoti nuo prievartos mirties ir laiduoti tinkamas gyvenimo ir nevaržomo veisimosi sąlygas. Tegu kiekviena infuzorija dienos bėgyje dalosi vieną kartą, tuo budu virsdama dviem naujais gyviais (tikrumoj dalymasis dažnesnis). Tuomet per 30 dienų iš vienos infuzorijos privistų 1,073,741,824 individų. Toliau vaizdumo dėliai pasigaukime kito skaičiavimo budo. Leiskime, kad viename kubiniame milimetre yra 1,000 infuzorijų (tikrumoj žymiai mažiau). Tuomet per 40 d. vienos infuzorijos pradėtoji kultura užimtų 1 milijardą kub. m marba 1 kub. metrą. Per 2 mėn. turėtume jau 1 milijoną kub. metrų. Po 4 mėn. vienos mažytės infuzorijos pradėtos gyvos materijos turis praneštų žemės rutulio turį. O jei prileisti, kad Metalnikov'o tyrime visų 8704 generacijų gyviai butų buvę išlaikyti su tokia pat veisimosi galia, tai tuo budu gautosios gyvos medžiagos turis siektų sunkiai įsivaizduojamus kosminius didumus.

Seksualinio proceso vaidmuo

Woodruff ir Metalnikov parodė, kad konjugacija neturi jokio sąsajo su celių pajaunėjimu, kad, be konjugacijos, veisimosi tempas nei kiek nesumažėja. Kitų atliktieji tyrimai (R. Hertwig, Jennings, Caladjieff) nustatė dar daugiau: konjugacijos keliu besiveisią vienaceliai gyviai dauginasi lėčiau, nei paprastai, bet konjugacijos; jų veisimosi tempas su laiku mažėja, patys gyviai greičiau nustoja gyvybinio atsparumo ir mirtingumas apskritai padidėja.

Jennings tai aiškino šiuo budu: konjugacija — savo rųšies seksualinis (lytinis) aktas — yra sudėtingas, kai kada celei net pavojingas procesas; nukrypimai nuo normalaus vyksmo veda į anomalijas, net į mirtį. Tokiu keliu gimusieji individai įgauna savybių tų dviejų gyvių, kurie prieš dalymąsi dalyvavo lytiniame akte. Susidaro įvairios kombinacijos. Vienos generacijos esti gyvybiškesnės, tvirtesnės, kitos — silpnesnės, mažiau pajėgios pakelti sunkesnes gyvenimo sąlygas. Rezultate pasireiškia kai kurių generacijų didesnis mirtingumas.

Tenka kiek daugiau sustoti ties seksualiniu procesu, kuris yra toks budingas daugiaceliams. (Bus daugiau)

Maksim Gorkji

GERO VELNIO PASAKA

Visa tai atsitiko tąnakt prieš Tris Karalius. Buvo atolydis; baltas, kaip pienas, tirštas rukas buvo aptvinęs gatves, slėpdamas namus vieną nuo kito ir apsiaustdamas savo apsiautalais viską — ir gerą ir nelabą. Aplink švyturius, miglyno aprutuliuotus, susidarė drumstos giedrios šviesos dėmės, ir be spindulių, nejudančios, jos kybojo ore, neapšviesdamos žemės. Tvankios drumstos vilnys liudijo savo negyvėlišku sustingimu: žmonės pasivaidydavo ir dingdavo jose, kaip šmėklos; visi garsai nyko, sudrėgo, buvo sugniaužti, ir net varpo bamberėjimai, sunkųs nuo drėgmės, jų įsigertos, be galios ir veikiai skendo miglose, nieko niekam nepasakę...

"O, ilgesy, mano nimfa Egerija! Kaip man smagu, kad vėl žvarbus tavo glėbio šaltis gaivina nuliegusią mano sielą! Kaip audros debesys per vasaros kaitrą girdo palaiminga drėgme šitą skurdžią žemelę, visados trokštančią gėlių, taip ir tu — o, ilgesy drėkini vienužę mano širdį, ir nuo tavo dvelkimo grasumo pražysta joje neapykantos gėlės — neapykantos, kuria aš neapkenčiu šitų miglotų, pusgyvių buitų, šitų besielių žmonių, paklusnių jųjų vergų."

Tatai kalbėjo velnias, ir iš jo žodžių kiekvienas akylas žmogus tuojau, suprantama, pastebės, jog tai buvo dekadentas ir nicšininkas (viršžmogininkas), — vadinasi, netik iš tikrųjų gyvas, bet ir madingiausias velniukštis. Jis dulino per miglas gatve ir ieškojo namų, ties kurių anga nebutų kryžiaus, kreida pabrėžto.

—Kaip bjauru radosi žemėje, — galvojo jis. — Man visai nebėra kas bedaryti joje... nebėr nė sielelės susidomėtinos. Pasiutusiai nusmukę liko žmonės, net vemti verčia — kokie nebeįdomųs ir menki... Ypač dabar, kai jų tarpe nauju smarkumu pražysta asmens tobulinimos ir kovos su aistromis prasimanymai. Mulkiai! Jie tariasi tebeturį aistrų, kai juose beliko geiduliai... Bet šit langelis, neužtventas kryžium nuo mano apsilankymo, — įsmuksiu! Galbut išvysiu ką nors įdomu...

Velniapalaikis pavirto snieguole ir, įskridęs pro oralaidę į kambarį, be triukšmo lepterėjo ant palangės.

Ties langu stovėjo stalas, o už stalo kriošėjo pats ponas Ivan Ivanovič Ivanov. Savo siela tatai buvo "inteligentiškas" žmogus, o jojo profesija buvo pasiryžimas pasiekti dvasiška tobulybė, kurią jis ir diegė į save kas miela para ilgais pašnekėsiais su pažįstamais ir skaitydamas sielai naudingas knygas. Kadangi visa tai dėjosi paskutinę švenčių dieną, tai Ivan Ivanovič, sėdėdamas užustalėj, traukė į kruvą visa nebuta per praslinkusi dvi savaiti ir buvo nugrimzdęs pats savy. Žmogus, rausiąsis savo sieloje, visuomet šiek tiek panašus iš vienos šalies į Narcizą, o antra vertus — į musę išrugose; dėl šitos priežasties Ivan Ivanovič nepastebėjo nei snaigės, įsnigusios pro langelį, nei jai pavirstant mažyčiu velniukščiu.

Užsimerkęs, Ivan Ivanovič stebėjosi į vaizdelį, kurį jis buvo regėjęs kitados kažin kuriame žurnale ir dabar buvo atgaivinęs savo atminty: paveiksle buvo atvaizduotas baisus aštuonkojis, kuris springo vėžį, tvirtai apraizgęs jį savo čiuptuvais.

—Štai ir aš, — mąstė Ivan Ivanovič, — štai ir aš, kaip šitas vėžys... o gyvenimas, kaip tas aštuonkojis, čiulpia iš manęs mano sultis. Aš stengiuos įveikti puvėsingą jo įtaką, aš noriu apgailėti savo aistrą... o jisai savo kibiais ir baisiais čiupikliais stveria mane ir traukia tenai, kur kunkuliuoja bakchiškos orgijos, kur žmoguje pabunda gyvulys, kur gęsta jame viskas tyra... Aš juk turėčiau padėti visą savo sveikatą, visą savo protą — išauklėti iš savęs asmenybei, atsiliepiančiai, kaip aidas, į visus... taurius, pakeliančius sielą buities įspudžius... aš turėčiau buti drąsus savo teisių, sumindžiotojų asmenybės teisių, gynėjas... ir užuot vykdęs visa tai... aš tris sykius buvau kaukių vakare... buvau restorane ir netgi... pažeminau moterį!..

Sakysim, ji — puiki! Dievulėliau, kokia ji skaisti!.. Bet vis dėlto ji — kito žmona... Svetima pati... kaip gi tat niekšiškai mano pasielgta!

Nors, tiesą pasakius, ji ne visai man svetima... ji Jurgio žmona, o Jurgis senas mano draugas, mano širdies draugas... tai-ip! Galėt, šita aplinkybė šiek tiek sumažina mano kaltę, bet vis dėlto, vis dėlto!... Gera dar, kad aš visados nusimanau savo ydas, tatai mane pakelia savo akyse... tatai labai paguodžia!... Be-et, oi, velne! kad aš galėčiau išplėšti aistras iš savo širdies!

—Tamsta pamėgink, — suskambo mandagus balsas. — Jei reikia, aš galiu tamstai padėti šituo reikalu...

Ivan Ivanovič mitriai kilsterėjo galvą ir struobterėjo: išvydęs nelabąjį, visados krupteri.

—Dovanok tamsta... aš nepastebėjau tamstos įeinant... Jei neapsirinku, turiu garbės matyti... kipšą?

—Kaip tik, — tarė velnias.

—Mm... mm... Kam turiu buti dėkingas už malonumą?...

—Nagi tiesiog aš atlindau į tamstą, neturėdamas ko beveikti. Juk šiandien — tamsta žinai? — prieškaralis, ir mus, velnius, iš visur veja. Gatvėje — parukavę, drėgna... nekokia šiais metais žiema! Ir štai aš, žinodamas tamstą esant humanišką žmogų...

Ivan Ivanovič buvo sumišęs. Jis niekad rimtai nežiurėjo į velnio buvimą ir dabar, matydamas jį, jautėsi esąs kaltas prieš jį.

—Man... labai malonu! — kalbėjo jis, nesusigriebdamas ir šypsodamasis. — Tamstai, rasit, neparanku ant palangės? Prašau tamstos...

—O, nesirupink tamstele! Aš, kaip ir tamsta, labai greitai prijunkstu prie visokio padėjimo, kad ir kažin koks jis butų nepatogus ir net — gėdingas...

—Mm... labai malonu! — pasakė Ivan Ivanovič ir tarė sau: — Tačiau, jisai... truputį stačiokiškas... arba, tiksliau sakant — perdaug apsisvetinęs su manim.

—Tamsta, manding, busi pareiškęs noro apsivalyti savo širdį, a?

—N-taip... Žinai tamsta, žmogus, nepaisant proto pažangos, vis dar tebėra silpnas grumtis su aistromis... Bet, atleisk, tamsta! jeigu aš nebusiu gerai nugirdęs, tamsta pasiulei man savo pagalbą šitame... sumanyme?

—Pasiuliau ir pakartoju — esmi prisiruošęs tamstai pasitėkėti (patarnauti)!

—Bet juk tatai... prieš tamstos specijalybę? — nustebo žmogus.

—Ė, pone Ivan Ivanovič! — sušuko velnias, nerupestingai numojęs ranka. — Tamsta manai — neįkyrėjo man mano specijalybė?

—Nejau?

—Be galo! Ir žmogui kartais įgrįsta daryti vien tik šunybes, ir jis tarpais nuoširdžiai dėl to gailis...

—O ką, jeigu aš priimsiu jo pagalbą? — galvojo Ivan Ivanovič. — Jis tikrių tikriausiai gali padaryti mane tobulą. Tai gaus nustebti mano pažįstamieji..

—Tai pasakyk man, tamstyte, kas tamstą varžo? — spyrėsi velnias.

—Bet... ė... ar regi, tamsta... juk tatai, turbut, labai skaudi operacija?

—Tiktai kietąširdžiams, tiems, kurių jausmai sveiki ir giliai įaugę į širdį.

—O aš?

—Tamstos, — dovanok tamsta, juk aš šiuo tarpu esu lyg ir gydytojas, — tamstos širdis minkštutė, tokia žinai, tamsta... sušlebusi, kaip perauges ridikėlis, sakysim. Kai aš traukysiu iš jos tamstą varžančias aistras, tamstytė pajusi tą pat, ką jaučia višta, pešiojama plunksnas iš uodegos...

Ivan Ivanovič susimąstė ir pagalvojęs paklausė:

—O leisk, tamsta, sužinoti, tamsta, už savo.. paslaugą pareikalausi mano sielos?

Velnias striktelėjo nuo palangės į aslą ir neramiai urzgėdamas, sumojavo kanopom.

—Sielos? O, ne! Ne, gerbiamasis... man nereikia... Saugok Dieve! Kur aš su ja?... T. y. dovanok, tamsta! — aš norėjau pasakyti — kur aš ją dėsiu? Ai ne tai, ne tai! Aš norėjau pasakyti...

Ivan Ivanovič žiurėjo, kaip velnias mankėsi ir jautėsi užgautas.

—Aš dėl to šito paklausiau, kad, apskritai, jųs esat pratę...

—Tatai budavo seniau, kai buvo sveikų, stambių sielų...

—Tamsta tarytum niekini mano sielą...

—O, ne! Bet aš... aš stačiai nenoriu šiandien gaudyti kokios naudos... Ir paskui, sutiksi tamsta, argi man neįdomu matyti tobulas žmogus?

—Man... Tai tamsta sakai, kad tatai neskaudu ir nepavojinga?

—Buk tikras, tamsta! Man padedant, pasiekti tobulybė tamstai nieko neatsieis... Taigi štai, ar nenorėtum tamsta dėl pavyzdžio išauti ką nors iš tamstos širdies?

—B.. beveik!

—Na, ir puiku! Kas tamstą labiausiai slėgia?

Ivan Ivanovič susimąstė. Labai sunku iš karto pasakyti, kuri musų aistrapalaikių mums mažiau meili už kitas.

(Bus daugiau)

Seserys Įstojo Kariuomenėn

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Betty Jane West (kairėj) ir josios sesuo Geraldine (dešinėj) pasekė savo seserį Mazine (vidury), ir įstojo Waves.

Šventėms Išpardavimas

—v—

Daugelis žmonių turės tris dienas švenčių šios savaitės gale. Tai yra metinė 4-tos liepos šventė. Šeimos planuoja važiuoti į piknikus, atostogų ir atlankyti draugus. Tai yra laikas poilsio ir pasilinksminimo. Bet nežiurint ką jųs veiksite, maistas loš didelę rolę.

Dabar yra laikas planuoti valgių gaminimą ir pirkimą. Šįmet šeimininkės turės daugiau darbo dėl racionavimo. Jos turės planuoti savo pirkinius taip, kad gavus gerą maistą ir užtekus racionavimo punktų, kuriuos ji turi.

Kad pagelbėjus šeimininkėms, Midwest krautuvės turi specialų šventėms išpardavimą. Jis yra nurodomas skelbime, kuris telpa šiandien Naujienose. Čia yra surašas maisto ir kitokių groserio produktų, specialiai tinkamų valgams dėl ateinančių švenčių.

Skaitant šį skelbimą, kiekviena pirmiausiai pastebės, kad maisto produktai yra puikiausios rųšies. Antra, kainos yra žemos. Ir trečia, kad čia yra didelis pasirinkimas paskirstytų ir nepaskirstytų maisto produktų.

Jei jųs norite naudingų patarimų, kaip planuoti valgius, kaip gauti gerus maisto produktus žemomis kainomis, tai pirkite Midwest krautuvėse.

(Sk.)

—v—

Chicagietis Gavo "Croix de Guerre"

—v—

Majoras Kenneth T. Downs, buvęs Chicagos laikraštininkas ir užsienių korespondentas, liko Afrikoje apdovanotas "Croix de Guerre" ("Karo Kryžium"). Tą kryžių jam įteikė Gen. Alphonse Juin, kuris vadovavo francuzų ginkluotoms jėgoms.

Maj. Downs pasižymėjo savo nepaprastu drąsumu, už ką ir buvo apdovanotas kryžium.

Pirkite tose krautuvėse, kurios GARSINASI "NAUJIENOSE"

DIRBTINI DANTYS

Į kuriuos gražu žiurėti!

Nepaprastas pavertimas iliuzijos į tikrenybę. Yra labai prižiurima, kad išvengus raukšlių ir dirbtinos išvaizdos. Visos pastangos dedamos atbudavojimui naturalės iššiuros.

PERMATOMOS PLEITOS

Specializuotas Patarnavimas —jie turibut PERFECT 1 dienos patarnavimas **22.50**

VULCANITE $12.85

DUBLIKATAI ..... $5.00 up

PATAISYMAI ..... $1.50 up

PLASTIC RESINS 3 dienų special

Kiti $35 ir aukš. Tikri, naturalųs Dirbame pleitas įspaustas ir gautas tik iš laisniuotų dentistų.

PEOPLES DENTAL LABORATORIES

10 W. Jackson, 3rd fl., r0h State

Sophie Barcus

RYTINĖ RADIO VALANDA —IŠ STOTIES—

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.

Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

KODĖL KENTĖTI DĖL KOJŲ? D-RO Blasczynskio Gyduolės gaunamos vaistinėse, pagelbės Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapsnio ir užkrėtimo odos, iššaukiančios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perštėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.

BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. Tel. BRUNS. 7209

Jei Kam Reikalingi Pinigai

Duodam PASKOLAS

ant Pirmų Morgičių UŽ MAŽESNĮ NUOŠIMTĮ BE KOMIŠINO

Patarnavimas Greitas ir Teisingas

DABAR MOKAME 3% UŽ PADĖTUS PINIGUS.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

4192 Archer Avenue • Virginia 1141

SPECIALUS IŠPARDAVIMAS

DĖL 4-TO LIEPOS ŠVENČIŲ!

PIRKITE "MIDWEST STORES" KRAUTUVĖSE!

GAUSITE GERIAUSIĄ! SUTAUPYSITE DAUGIAUSIA!

Išpardavimas! PĖTNYČIOJ IR SUBATOJ, LIEPOS 2 IR 3 D. D.

CALIFORNIJOS, PAILGOS, BALTOS U. S. 1 RŲŠIES
BULVĖS U. S. 1 NUPLAUTOS 5 sv. 24c

"HILEY BELLE" Laisvos nuo kauliukų
ŠVIEŽIOS PYČĖS Svaras 17c

CALIF. ICEBERG U. S. 1 RŲŠIES
SALOTAI Didelės 60 dydžio galvos 14c

NAMIE AUGINTI RIDIKUČIAI 3 ryšuliukai 10c
CALIFORNIJOS KOPUSTAI 2 sv. 15c

"SUNKIST" CALIFORNIJOS
ORANŽIAI 250 Dydžio 37¢ Tuz. 288 Dydžio 29c Tuz.

"LIBBY'S" 17 uncijų džiarai. 12 mėlynų punktų džiarui
Skaisčiai Rudi BYNSAI 2 džiar. 27c

"JUSTICE" 2 mėlyni punktai kenui
TOMATO JUICE 12 unc. kenas 3 už 20c

"LIDO CLUB" PILNI 1 raudonas punktas
SPAGHETTI DINNER Pakelis 19c

"LIBBY'S" 2 raudoni punktai kenui
POTTED MEAT 5½ unc. kenai 2 už 25c

"LIBBY'S" 1 raudonas punktas kenui
VIENNA SAUSAGE 4 unc. kenai 2 už 27c

"BUYING BRAND" 5 raudoni punktai
WIENERS Švieži Svaras 35c

ŠVELNUS IR SKANUS 4 raudoni punktai
RAIKYTI LAŠINIAI ½ sv. pakelis 19c

"PRIDE" Washing Powder 28 unc. pk. 10c

"CAMAY" VEIDO MUILAS 3 už 21c

"CHIPSO" Maži pakeliai 2 už 19c

NAUJAS "WILSON'S"
"IDEAL" Šunų Ėdalas 8 unc. pak. 3 už 25c

"FRIZZ" DARYMUI ICE CREAM Pakelis 29¢

"KOOL-AID" SOFT DRINK POWDERS 2 pak. 9¢

"CRACKER JACK" 3 pakeliai 11¢

"MIDWEST" ORANGE SODA arba
ROOT BEER ½ Gal. Bonka 15c
Plus depozitas už bonkas.

MIDWEST STORES

AUKŠTOS RŲŠIES MAISTAS! ŽEMOMIS KAINOMIS!

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work *wonders* with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

PREKĖS, KURIAS DABAR YRA SUNKU GAUTI, RASITE ČIA.

IŠPARDAVIMAS

Rakandų, Rankinių Laikrodėlių, Deimanto Žiedų, Elektrikinių Dulkių Valytuvų, Springsų, Matracų, Sofų, Gasinių ir Anglinių Pečių, Kombinacijų Pečių su Gazu ir su Anglimis, Gerų Parlor Setų, Karpetų, Dining Room Setų, Lietuviškų Rekordų, Kaldrų, Blanketų, Klijonkių 4 jardų pločio, Geros Malevos.

6 tubų Philco Radijo gražiame kabinete, naujos radijos, kurioms nereikia nei dratų prijungti $69.50

8 tubų Philco Chair Side Radio, 1943 metų modelis $89.50

Radijos su fonografu, kurios automatiškai pačios permaino rekordus, su deimantinėmis adatomis, kurių nereikia mainyti, už— $149.50 IKI $450.00

Zenith 12 tubų, 1943 Radijo su F. M., už $149.50

17 tubų Meisner Radijo už $129.50

16 tubų Radijo gražiame kabinete už $135.50

Zenith 9 tubų Consoles, ... $72.50

Crosley, 10 tubų F. M. Console $149.50

Philco 11 tubų Console, Remote Control $89.50

Gvarantuotos perdirbtos radijos Consolese po $24.50

Rankiniai Laikrodėliai $9.95

Militariški, rankiniai laikrodėliai, vyriški ir moteriški po $14.95

Waterproof Rankiniai Laikrodėliai po $29.50

Bulova ir Elgin Laikrodėliai po $24.95 ir aukščiau.

Auksinės Rašomos Plunksnos, po $2.10

Didelis pasirinkimas deimantinių ir auksinių žiedų, Gintaro Karolių, Sidabrinių Šaukštų ir Peilių, Rogers

8 milimetrų Eastman Movie Camera $49.50

16 milimetrų Eastman Movie Camera su skurinių keisu $99.50

16 milimetrų Eastman Movie Projector $112.00

8 milimetrų Eastman Movie Projector $55.00

Auksiniai Žiedai ir Laikrodėliai išmainomi, perdirbami ant užsakymo

Ledinis Šaldytuvas "Coolerator" atrodo gražiai padarytas, užlaiko ledą ilgai, maistas negenda. Galima vėliaus padaryti elektrikiniu $69.50

Įsigykite žieminį pečių dabar, šią savaitę.

Coles Hot Blast Pečius už $19.50

Porcelain Moore's Circulating Heaters $59.50

ir po $99.50, $119.50.

Gas Range Victor už $59.50

Bungalow Gas ir Coal Pečiai po $119.50

Original 4 su gazu, 4 su anglimis Skylės už $150.50

Moore's su gazu ir anglimi, po ..... $199.50 ir aukščiau.

BEDDING SKYRIUJE:

Druti coil springsai po $8.95 **ir $11.95**

Geri Vatiniai Matracai po $10 **ir $19.50.**

Patys geriausi springsiniai ir vatiniai matracai po $39.50

Vaikams Lovelės po $15.00

Vaikų lovelėms matracai po $3.75

Budriko milžiniškas stakas rakandų, užpirktų tuokart, kada išdirbėjai turėjo laiką padaryti, dabar išparduodama sutaupant iki 40%. Jums apsimokės ir iš toliaus atvažiuoti.

175 Parlor Setai, drutai padirbti, iš gero gražaus materiolo, gvarantuoti 10 metų, po ..... $88.50 **po $124.50 ir po $195.00**

Už seną Parlor Setą duodame nuolaidą. Taipgi jusų parlor setą perdirbame pigiai. Užvalkalai — Slip Covers Parlor Setams, po $12.95

150 3-šmotų Bedroom Setų po ..... $89.50 **ir po $145.00.**

95 7-šmotai Dining Room Setai po $99.50

125 5-šmotų Dinettes **ir po $69.50** $39.50

Didelės Sofos, Studio Couches, po $42.50

9x12 Linoleum po **ir po $5.95.** $3.95

4 jardų platumo Linolejos jardui ..... po 89¢

Paprastos linolijos po jardui ..... 32¢

9x12 Marvell Carpets po $19.50

Parduodama lengvais išmokėjimais

Jos. F. Budrik

INCORPORATED

3241 So. Halsted St.

ant 3 lotų, 3 fliorai, viskas po vienu stogu. Baltas nuosavas namas.

Tel. CALumet 7237

BUDRIKO ANNEX KRAUTUVĖ

3409 So. Halsted St.

Žymųs Radio Programai Leidžiami BUDRIKO:

WCFL 1000 k. nedėlios vakarais 9 valandą.

WHFC 1450 k. ketvergo vakarais 7 valandą.

BOMBERĮ KRIKŠTYSIME VARDU LITUANICA

Šį šeštadienį 3 val. po pietų Chicagos Municipaliame Airporte įvyks didžiulės iškilmės, kokių dar nėra buvę. Tai bus krikštynos didžiulio keturių motorų bomberio, kuris čia ant vietos bus užvadintas mums labai reikšmingu vardu — LITUANICA, kurio reikšmė ir istorija mums visiems labai gerai žinoma.

Šis įvykis bus užbaiga didelio bei patriotingo darbo, kuris buvo pradėtas besirengiant švęsti Lietuvos Nepriklausomybės akto dvidešimt trijų metų sukakties. Grupė chicagiečių pasiulė Treasury Departamentui sekamą propoziciją: jei lietuviai, žinoma, chicagiečiai išpirks Karo Bonų už milijoną dolerių, tai kad butų leista vienas didžiulių bomberių užvadinti — LITUANICA. Departamentas šį pasiulymą mielai priėmė. Paskelbus vajų, lietuviai patriotai entuziastiškai pirko bonus, kad įvykinus užsibrėžtą aukštą tikslą. Ir taip šį 16 Vasario apvaikščiojant Lietuvos didžiulę šventę Blackstone hotelyje Treasury Departamento viršininkai viešai buvo įteikta Karo Bonų virš milijonas dolerių vertės. Mes atlikome savo, o Departamentas ištiesės savo žodį.

Taigi, šį šeštadienį minėtu laiku prie 60 gatvės ir South Central ave., t.y. vakarinėje airporto dalyje įvyks didžiulės iškilmės, kuriose dalyvaus Departamento viršininkai, aukšti karininkai, burys kariuomenės, Dariaus-Girėno Bugle and Drum komanda, Chicagos konsulas p. Daužvardis, nacionalinių organizacijų atstovai ir tt. Taipgi yra pakviesti Chicagos majoras ir gubernatorius. Kumai tai ypatingai tiksliai parinkti. Ceremonijų metu bus krutomi paveikslai traukiami, kurie įamžins įvykį. Čia ant vietos Lituanica vardas bus užrašytas. Pasibaigus visoms ceremonijoms, tas bomberis—Naujoji LITUANICA — pakils į dausas ir skris tiesiog priešą pulti, kad kogreičiausią pergalę laimėti ir tuo musų tėvynę Lietuvą išlaisvinti.

Žinoma, kiekvienas lietuvis iš gilumos širdies trokš tai LITUANICAI geriausio pasisekimo prigelbėti musų kariaujantiems sunums bei laimingai grįžti atgal po karo užbaigai.

Karo sumetimais tik komitetas tebus įleidžiamas airportan, tačiau atsilankusieji, kaip atrodo, nors ir iš toliau galės matyti tą LITUANICĄ ir ceremonijas.

Rengiamo komiteto vardu
Dr. S. Biežis.

—v—

Waidzunų Sunus Laivyne

—v—

Ponų Jono ir Marijonos Waidzunų sunus Richard užvakar įstojo į laivyną. Jis yra vienturtis sunus.

Richard baigė Kelly aukštesnę mokyklą ir buvo įstojęs į Herzel Junior kolegiją, kur ruošėsi medicinai.

Nors Richard ir yra laikomas kaipo laivyno narys, tačiau laivais plaukioti bent šiuo tarpu jam daug neteks: jis liko komandiruotas į De Pauw universitetą, kuris randasi Greencastle, Ind. Universitete jis tęs mokslą.

Ponai Waidzunai yra gerai žinomi biznieriai, kurie adresu 4214 Archer Ave. laiko maisto krautuvę. Praeityje, kai keliavimas buvo nesuvaržytas, jie dažnai pasitraukdavo vieną kitą savaitę nuo biznio ir pasileisdavo automobiliu "vendravoti" po Ameriką. Aplankę jie yra daug įdomių vietų, o ypačiai vakaruose, ir turi daug puikių nuotraukų.

—v—

Iš Suvalkiečių Klubo Veiklos

—v—

Birželio 28 d. Suvalkiečių Draugija laikė savo pusmetinį susirinkimą. Buvo aptarta daug įvairių dalykų. Draugijos turtas iki šiol nebuvo apdraustas, — dabar tatai nutarta padaryti.

Įvykęs skilimas chorą buvo palikęs be cento. Draugija nutarė chorui paaukoti $15. Taip pat liko išrinkta komisija iš penkių narių, kuri žiurės, ką galima padaryti su buvusia choro valdyba. Dalykas tokis, kad toji valdyba pasišalino su iždu. Susirinkimas nutarė buvusius choro valdybos keturis narius iš draugijos pašalinti už nusikaltimą konstitucijos nuostatams.

— **Koresp. O. S.**

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

MADOS

No. 4098—Vasarinis kostiumas. Sukirptos mieros 12, 14, 16, 18, 20.

Norint vieną ar daugiau pavyzdžių iškirpti pavyzdį ir numerį, pažymėkit mierą ir aiškiai parašykit savo vardą, pavardę ir adresą. Siuskit pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Adresuokit—
NAUJIENOS PATTERN DEPT.,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 16 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____

Mieros..... per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

Iš priežasties lėtumo paštos, prisiuntimas musų patternų gal užtruks kiek ilgiau, negu paprastai.

Victory Rukymas Kareiviams Užjury

Štai yra 132 pakeliai Chesterfield cigaretų išsiuntimui kareiviams į užjurį. Čia rodomas tik mažas pavyzdys didelių orderių, kuriuos gauna Liggett and Myers Tobacco Company Overseas Departamentas kareiviams užsienio frontuose.

Ši rukymo kruva reprezentuoja 1,320,000 Chesterfield cigaretų, kuriuos užsakė darbininkai North Carolina Shipbuilding Company, Wilmington, N. C. Vis daugiau ir daugiau industrijų ir fraternalių organizacijų užsako Chesterfield cigaretus specialiu pasiulymu, kurie yra parduodami po 5c. pakeliui ir pasiunčiami kareiviams į užjurį, jeigu yra užsakoma keisai po 500 ar daugiau pakelių. Kiekvienas baksas šiame paveiksle reprezentuoja 500 pakelių, 10,000 cigaretų. Kad dar labiau sumažinus cigaretų kainą, Liggett and Myers Tobacco Company dadės special bonus 500 pakelių, jei bus užsakymas 5000 pakelių ar daugiau. (Sk.)

Simanas Daukantas

Mimanas Daukantas gimė 1793 m. Žemaitijoj, Lenkimų parapijoj, Kalvių km. valstiečių šeimoj.

Pirmuosius mokslus Daukantas ėjo Kalvarijos domininkonų keturklasėj. Kadangi tėvai neišgalėjo toliau jį leisti į mokslus, Daukantas ryžosi siekti mokslo savo jėgomis. Jis pėsčias nueina į Vilnių ir ten dideliu vargu ir skurdu baigia gimnaziją pirmuoju mokiniu. Tuo laiku Vilniaus universitetas garsėjo gerais profesoriais ir studentų laisvės idėjomis. Studentų tarpe buvo Adomas Mickevičius. Laisvės idėjos, kuriomis buvo užsikrėtusi studentija, kėlė liaudies meilę, o kadangi liaudis buvo lietuviška, tuo pačiu kilo susidomėjimas jos kalba ir Lietuvos istorija. Daukantas vis labiau pamilsta savo skriaudžiamą tėvynę ir pasiryžta visas savo jėgas pašvęsti jos gerovei. Baigęs universitetą Simanas rinko po įvairius užsienių archyvus medžiagą Lietuvos istorijai. Bet reikėjo ieškotis tarnybos, iš laisvo mokslininko darbo sunku buvo pragyventi. Iš pradžių gavo tarnybą Rygoj, vėliau Petrapily prie Lietuviškosios Metrikos. Ten jis rado begaliniai svarbios istorinės medžiagos ir drėgnam kambary išsėdėdavo po keliolika valandų, rinkdamas ir tvarkydamas Lietuvos istorijos medžiagą. Pats gyvendamas didžiausiam skurde, uždirbtus pinigus jis išleisdavo knygoms spausdinti.

Iš Petrapilio Simaną Daukantą pasikviečia pas save į Varnius vyskupas Valančius, pažadėdamas jo darbui sudaryti geras sąlygas. O Simanas Daukantas troško vienintelio: pakenčiamų sąlygų darbui. Bet, deja, ir čia tų sąlygų nerado. Su vyskupu Valančiu greit susipyko ir turėjo ieškoti kur kitur prieglobsčio.

Simanas Daukantas baigė gyvenimą viengungiu. Jis suprato, kad šeima butų pareikalavusi tam tikrų pareigų, o jis visas savo jėgas norėjo pašvęsti Lietuvai. Jis rašė praktiškas knygeles ukininkams: **"Pamokinimas apie auginimą tabokų", "Parodymas kaip apinius auginti", "Naudinga bitių knygelė", "Pamokslas apie sodnus"** ir kt. Bet svarbiausias jo darbas, kuriam atidavė visas savo jėgas, yra keturi didžiuliai kuriniai: **"Budas senovės Lietuvių, Kalnėnų ir Žemaičių"** (1845 m.), **"Istorija žemaitiška"** 2 tomai, **"Pasakojimas apie veikalus Lietuvių tautos senovėje"** ir **"Darbai jaunųjų lietuvių"**. Rankraščiuose paliko daug istorinės, Lietuvą liečiančios, medžiagos.

Simanas Daukantas savo istoriniuose raštuose iškelia tą didžiulę skriaudą, kurią padarė Lietuvai svetimųjų veržimasis į jos žemes. Nuo Jogailos laikų lenkai čiulpė lietuvių visas jėgas. Miestai, bažnyčios, mokyklos, Vilniaus universitetas užuot žadinę ir kėlę lietuviškąją kulturą, skverbėsi į saugojantį dar gyvą lietuviškąjį žodį musų kaimą ir jį pamažu stengėsi nutautinti. Simanui Daukantui istorija nebuvo sausa kronika, bet priemonė žadinti lietuvių tautą iš miego, kelti aikštėn praeitį ir garsinti jos vardą.

Kur dingo lietuvių karingumas? Kas paveikė lietuvių dvasią, kad taip susmuko, sumenkėjo ir leidosi svetimiems valdyti? Į tuos klausimus jis atsako "Bude".

Susmuko musų bajorija, besigaudydama svetimus papročius, ir išvirko karingasis jaunimas. Priprato prie drabužių, kurie tiko ne darbui ir karui, bet poilsiui ir puotoms.

Ir taip, pagal Simaną Daukantą, smuko Lietuvos ukis, iškrypo papročiai ir silpnėjo krašto pajėgumas. Kai tik Lietuva visai pasidavė Lenkijos įtakai, tuoj tos pačios ydos įsigalėjo ir Lietuvoj, kurios ėdė Lenkiją. Darbas buvo paniekintas, o iškeltas tingus ponavimas. Viena dalis — bajorija, pasidarė visko pertekusiais ponais, o kita, didžioji visuomenės dalis — alkanais ir nudriskusiais, beteisiais ir išnaudojamais.

Simanas Daukantas buvo status, kietas, nepalenkiamas ir nepalaužiamas patriotas, karys už Lietuvos savaimingumą ir lietuviškąją kulturą.

Mirė jis skurde, visų apleistas, tik rankraščiais apsikrovęs.

ENGLISH COLUMN

—v—

GERMANY'S INLAND SHIPPING OPEN TO AIR ATTACK

The Nazi's transportation system has suffered from Allied bombings along with its mighty industries, says the National Geographic Society. Eighty per cent of the system is government owned.

Germany is one of the world's largest users of inland waters. More than one-fifth of all goods shipped within the country normally move by water.

Large Inland Fleet

Before the present war, Germany's canals alone would have formed a ditch half way from New York to San Francisco. Canals and navigable or canalized rivers formed a great inland waterway system totaling 7,500 miles, including the Rhine, the Elbe and Oder, and to a lesser extent the Danube and Weser. Operating on this network was a fleet of 17,500 vessels which each year handled 130 million tons of freight. A fifth of the fleet, used in the Rhine district, carried more than half the water-borne traffic.

Huge barges up to 2500 tons plied the Rhine. The Dortmund-Ems Canal could accommodate 1500-ton barges, while the Elbe River was being dredged for freight carriers up to 700 tons. Smaller barges traveled the upper Danube below Regensburg and the Oder River system.

This network of waterways is open to air attack. The central or Midland canal system, for example, is less than a fourth of the whole but has 54 locks, each a visible bomb target, as are the hundreds of sections where the system is traversed by tunnels or bridges.

World's Greatest Retail Center

German railroads are also exposed to bombing at the many bridges crossing this network of canals and rivers. Before the war, Germany had the greatest mileage of railways in operation of any country in the world, in proportion to area. The mileage of the United States was 6 times that of Germany, but the United States is 16 times larger.

Nazi railroads, in conjunction with the post office, operated 130 motor routes for passengers and a fleet of more than 3,000 motor trucks, many of the trailer type. The extensive highway system on which these motor services operated had more than 1500 under — or overpasses to whet the appetite of Allied bombardiers.

—v—

Neteko Sąmonės

Prie Karlov ir Van Buren policija surado senyvą žmogų, kuris buvo be sąmonės. Žmogus liko nugabentas į kauntės ligoninę.

Nėra galimybės patirti, kas jis per vienas, nes jokių dokumentų, kurie liudytų apie jo asmenį, nesurasta.

Ant kairės rankos nepažįstamas žmogus neturi nykštės.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir aukušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110.
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS:
4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Aezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
DR. GRACE ILIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtadieniais tik pagal sutartį
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
3417 So. Halsted St.
Tel. LAFAYETTE 7020
Val. 2—4 popiet, 7—8:30 vak.
Sekmadienį pagal sutartį.

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. RADCLIFFE 7885

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMLOCK 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9
Treč. ir Sekm. susitarus.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia—
Šauk KEDzie 2868.
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirt. 6—9 vak.
Penktad., šeštad. 8:30—9:30 vakaro.
Sekmadienį pagal susitarimą.

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2
ir nuo 6 iki 8.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.
Phone YARDS 7299

Garsinkitės 'N-nose'

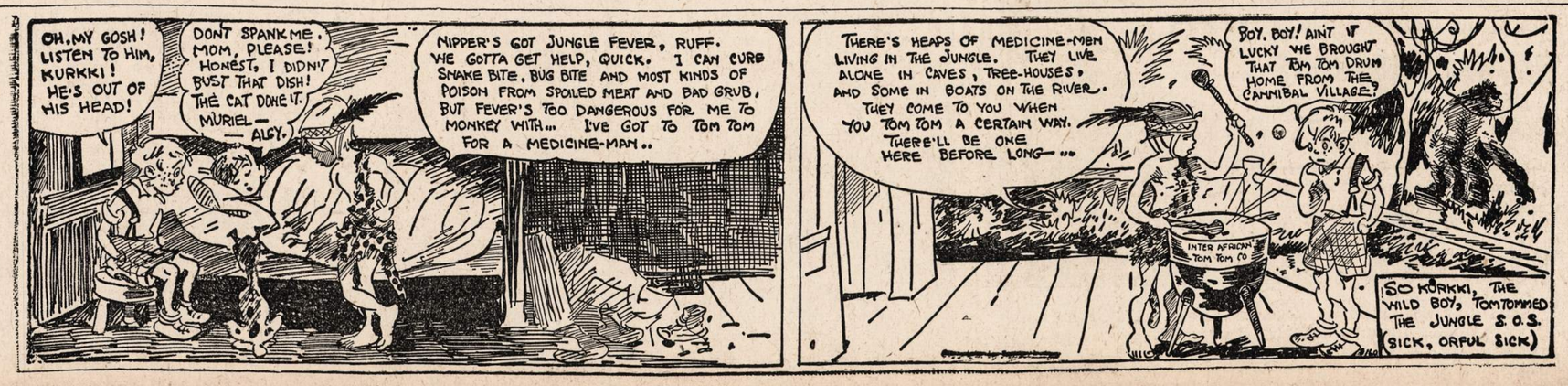

SVEČIAS IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

Vincas Rušinskas atvyko į žiemius atsivėdinti.—Vasarą rengiasi praleisti Michigan valstijoje, o rudenį ir vėl grįš į Floridą.—Sparčiausiai augantis miestas Amerikoje.

—v—

Pereitos savaitės gale iš tolimos Floridos atvyko kelioms dienoms į Chicago p. Vincas Rušinskas, kuris savo laiku keliolikų metų dirbo prie "Naujienų", o dabar jau kelinti metai gyvena Floridoje, Fort Lauderdale mieste (apie 25 mylių atstume nuo Miami).

Chicagoje p. Rušinskas tik kelioms dienoms sustojo: rytoj jis jau išvyksta į Michigan valstiją, butent, į Tabor Farmą. O kai oras pradės atvėsti, tai jis ir vėl keliaus į šiltąją Floridą, kur ir jauku, ir smagu, ir dėl šalčio nereikia drebėti.

Florida jau toks kraštas, kuris tarytumei užkerėja žmogų. Kai kartą ją aplankai, tai nebegali jos užmiršti: ji vilioja, masina ir vėl ją aplankyti. O ypačiai žmogus panusta Floridos žiemą, kai žiemiuose siautėja šalčiai, pugos ir dangus ištisomis dienomis paniuręs, klaikus, o saulutė tik retkarčiais tenusišypso, bet nešildo.

Taip, sako p. Rušinskas, kai tave Floridos monai sužavi, tai jau sunku nuo jų atsipalaiduoti ir kur šaltesniame krašte apsigyventi.

Vasarą, tiesa, tenka gerokai prakaitą palieti. Bet ir tai naktimis oras žymiai atvėsta, o nuo juros vėjelis visada tarytumei gaivinte gaivina.

Kai p. Rušinskas pereitą šeštadienį susidurė su Chicagos karščiu, tai jam ta temperatura buvo tik mažmožis. Nejautė didelio nepatogumo. Tuo tarpu Floridoje vasaros metu temperatura paprastai siekia tik 90 laipsnių, o žmogus šilumą daug labiau jaučia, nes oras ten nepalyginti drėgnesnis.

Floridoje p. Rušinskas gyvena Ft. Lauderdale — "sparčiausiai augančiame mieste visoje Amerikoje". Taip bent skelbia turistams patraukti skiriama literatura. Ten jis pastaruoju laiku tvarkė vieną viešbutį, kuris vasarai užsidarė, kaip paprastai daroma Floridoje. Prieš tai kurį laiką jis buvo biznyje.

Bet kelis žodžius apie Ft. Lauderdale, kurį šių žodžių rašytojui teko dviem atvejais aplankyti.

Ft. Lauderdale 1900 m. turėjo 52 gyventojų. Po vienuolikos metų gyventojų skaičius pašoko iki 500, o 1920 m. jau priskaitė 2,060. Kai prasidėjo Floridoje "boom", tai miestas augo, kaip ant mielių. 1930 m. gyventojų jau buvo beveik 9,000, o 1940 m. maždaug 22,000! Tiek priskaitoma nuolatinių gyventojų, nes kai žiemą suvažiuoja turistai, tai gyventojų skaičius pasidaro gal trigubai didesnis.

Per Ft. Lauderdale vidurį bėga New River. Pagal savo ilgumą, tai giliausi upė visoje Amerikoje. Kadangi miestas randasi visai prie Atlanto, tai su maudymosi ir saulės voniomis nėra bėdos. Į vandenyno pusę yra daug kanalų, prie kurių prisišliejusios puikiausios rezidencijos. Tos rezidencijos priklauso turčiams iš įvairių Amerikos dalių. Yra ir Chicagos turtuolių, kurie ten turi savo rezidencijas.

Įvairių gėlių, žinoma, visur apsčiai. Ir savo vardą Florida gavo dėl gėlių. Ispanai ją pavadino "La Florida", kas reiškia "gėlės".

Ft. Lauderdale yra apsigyvenę ir keli lietuviai. Turi namus apsipirkę arba verčiasi iš biznio.

Tiek Ft. Lauderdale, tiek Miami ir kitų Floridos miestų gyventojai, kurie daugiausia verčiasi iš turistų, buvo pusėtinai išsigandę, sako p. Rušinskas. Jie bijojosi, kad turistų sumažėjimas labai skaudžiai juos palies. Tačiau baimė buvo visai be pagrindo. Faktiškai nuosavybių savininkai šiandien gal geriau verčiasi, negu praeityje. Prieš karą vasaromis namai ištuštėdavo, nes turistai išvažinėdavo. Visai kitaip yra dabar. Floridoje labai daug treniruojama aviatorių, jurininkų ir kitokių ginkluotoms jėgoms reikalingų specialistų. Jie apgyvendinami mieste. Karininkams ir jų šeimoms yra reikalingi butai. Dažnai pasireiškia butų trūkumas ne tik žiemą, bet ir vasarą, ko pirma niekad nebudavo.

Bet biznis iš turistų, sako p. Rušinskas, tai tikrai pusėtinai nusmuko. Pereitą žiemą turistų buvo nedaug. Galimas daiktas, kad šių metų sezonas bus dar skystesnis. Juo susisiekimas labiau varžomas, juo mažiau žmonės begali važinėtis. Pereitą žiemą lietuvių irgi labai mažai beatvažiavo. Tačiau Floridoje apsigyvenę lietuviai nusitarę ten ir toliau pasilikti. Jie tikisi, kad po karo Florida pasidarys dar labiau populiariška, negu iki šiol.

Pats p. Rušinskas irgi jau visai su Florida susigyveno, — kai tik oras atvės, tai jis ir vėl trauks į saulėtą ir gėlėse skendėjantį Ft. Lauderdale.

— K.

—v—

Serga Viktorija Vilimaitė-Tubelienė

Augustana ligoninėje (411 Dickins St.) birželio 28 dieną Viktorijai Vilimaitei-Tubelienei padaryta sunki operacija. Operaciją padarė lietuvaitė Dr. Natalie Asmenckas.

Pažįstami ir draugai malonėkite ligonę aplankyti. Lankyti ją galima bile valandomis. Jos kambarys yra 523.

Savo laiku Viktorija yra nemažai pasidarbavusi "Naujienų" kontestuose.

—v—

Banditas Apiplėšė Kolektorių

Marquette nuovados policija ieško bandito, kuris apiplėšė Raymond Olszewskį The Times laikraščio kolektorių.

Banditas įvarė Olszewskį į tamsų kampą ir atėmė iš jo $125.

ONA SAMULONIS
po tėvais Mockiutė

Mirė birželio 29 d., 6:30 v. po pietų, 1943 m., sulaukus pusės amž., gimus Liet. Gaurės parap., Rudių kaime.

Paliko nuliudę: vyras Jonas, sunus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sunys Jonas, 3 broliai: Jonas ir jo motaris Ona, Petras ir jo moteris Elzbieta ir duktė Aldona, Isadoras ir jo moteris Elzbieta ir jų duktė Birutė. Lietuvoje— brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kiti giminės ir draugai.

Priklausė prie Garfield Park Lietuvių Pašalpos Kliubo.

Kunas pašarvotas Anton Petkaus kopl., 1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Laidotuvės įvyks liepos 3 d., 1:30 val. po piet. Iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Onos Samulonis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę lieka: **Vyras, Sunus, Broliai ir kiti Giminės.**

Laid. Direkt. Anton Petkus Tel. CICERO 2109.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietam, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

A. + A.

LIUDVIKA SKRABULIENĖ
po tėvais Girkantaitė
Gyveno 2515 W. 42nd St.
Mansfield 10598.

Mirė birželio 29 d., 10:40 v. popiet, 1943 m., sulaukus pusės amž., gimus Liet.: Tauragės apskr., Kvedarnos parap., Lembo kaime. Amerikoj išgyveno 21 metus.

Paliko nuliudę: vyras Antanas, sesuo Magdalena Mazutienė, švogeris Antanas ir jų šeima, brolis Kazimieras Girkantas, pusbrolis Ignacas Girkantas, švogeris Kazimieras Skrabulis ir jų šeima, švogerka Ona Zilius ir jos šeima, Kewanee, Ill. Ir kiti giminės ir draugai. Lietuvoj — motina Emilia, sesuo Barbora Romanowskienė ir jos šeima, pusbrolis kunigas Aluizas Jaunis.

Priklausė prie Chicagos L. Draugijos.

Kunas pašarvotas J. Liulevičiaus kopl., 4348 S. California Ave. Laidotuvės įvyks šeštad., liepos 3 d., 1:30 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Liudvikos Skrabulienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę lieka: **Vyras, Sesuo Švogeris ir Giminės.**

Laid. Direkt. J. Liulevičius, Tel. LAFayette 3572.

Metinės Mirties Sukaktuvės
LIUDNAI ATMINČIAI

FRANK CUKUR
(GYVENO EAST CHICAGO, IND.)

Persiskyrė su šiuo pasauliu liepos 3 dieną, 1942 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Elkiškių kaime, Akmenės parap. Dabar ilsisi Šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko dideliame nuliudime moterį Valią Cukrienę, 2 sunus, Vincą (U. S. Army) ir Edwardą (U. S. Marines), 2 brolius, Vincą, jo moterį Elzbietą ir Antaną, jo moterį Veroniką, brolio dukterį Aldona Miliauskas, jos vyrą Antaną ir jų šeimą, tetą Beržinienę ir jos vyrą ir šeimą, pusseserę Jonaitienę, jos vyrą ir šeimą ir daug kitų giminių ir draugų. Lietuvoje taipgi paliko daug giminių.

Liudnai atminčiai musų brangaus vyro ir tėvelio bus laikomos Šv. Mišios Immaculate Conception Bažnyčioje, East Chicago, Ind. liepos 3 dieną, 1943 m. 8:00 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mylimas vyre ir tėveli, jau vieni metai kaip mirtis atskyrė tave nuo musų; kiek liudesio, kiek širdgelos ir vis netikime, kad tai tikrenybė. Atrodo kaip koks baisus sapnas, bet ne, — tai ne sapnas. Tu mus apleidai ir dabar ilsiesi ramiai gražiame kapinyne amžinai nutilęs. Mes tave lankom ir lankysim, ant tavo kapo kvietkelesašaromis palaistysim iki ateis laikas kada mes pas tave ateisime.

Ilsėkis ramiai brangusis. Liekame nuliudę:

MOTERIS, SUNAI, BROLIAI IR GIMINĖS.

MADOS

No. 4436—Praktiška suknelė. Sukirptos mieros 14, 16, 18, 20, 32, 34, 36,6 38, 40 ir 42.

Norint vieną ar daugiau pavyzdžių iškirpti pavyzdį ir numerį, pažymėkit mierą ir aiškiai parašykit savo vardą, pavardę ir adresą. Siųskit pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Adresuokit—
NAUJIENOS PATTERN DEPT.,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 16 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.——
Mieros..... per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Iš priežasties lėtumo paštos, prisiuntimas musų patternų gal užtruks kiek ilgiau, negu paprastai.

Šokių Vakaras

—v—

Šeštadienio vakare, liepos 3 d., bus šokių ir pasilinksminimo sueiga Jonistų salėje, 814 W. 33rd St. Vakaras bus paįvairintas liaudies šokiais ir žaidymais. Taip jau bus ir gera muzika, prie kurios visiems bus smagu ir nenuobodu. Visus nuoširdžiai kviečia atsilankyti JB. ruošos taryba.

— K-tė.

—v—

Automobilistai Vis Dėlto Gali Susilaukti Nemalonumų

—v—

Nors Wisconsin valstijos gubernatorius Goodland ir pareiškė, jog jis netoleruos, kad automobilistai butų stabdomi ir apklausinėjami ryšium su gazolino kuponais, bet tai nėra užtikrinimas, jog jokių kliučių daugiau nebus.

Chicagos automobilistai, kurie šventėms rengiasi važiuoti į Wisconsiną, tegul apsižiuri, nes jie gali daug nemalonumų turėti.

Raymond S. McKeough, OPA administratorius, nuvyko į Madison, Wis., pasimatyti su gubernatorium. Jis pareiškė, jog policijos nekooperavimas dar nereikš, kad automobilistams niekas nekliudys važinėtis. OPA pareigunai kryžkelėse ir kitose vietose galės automobilistus apklausinėti bei reikalauti, kad jie parodytų savo kuponų knygutes. Jei bus patirta, kad su tomis knygutėmis neviskas tvarkoje, tai automobilistams teks nemalonumų turėti.

Garsinkitės "N-nose"

VIEŠA PADĖKA

Lietuvių demokratų klubas taria ačiu visiems, kurie vienokiu ar kitokiu budu prisidėjo prie pikniko pasisekimo.

—v—

ROSELAND. — Tikimės, kad "Naujienos" neatsisakys įdėti šią musų viešą padėką ryšium su 9-to Wardo Lietuvių Demokratų Klubo pikniku, kuris įvyko birželio 20 d.

Pirmiausia mes reiškiame padėką "Naujienoms", kurios mus tikrai nuoširdžiai rėmė ir garsino musų pikniką. Dėkingi esame ir "Draugo" dienraščiui už neatsisakymą dėti musų pranešimų. Prie pikniko išgarsinimo prisidėjo ir Roselando biznieriai, kurie mielai sutiko, kad jų įstaigų languose butų padėti plakatai su pikniko garsinimais. Ačiu jiems už tai.

Reiškiame padėką ir vietos klebonui Paškauskui, kuris paragino parapijonus pikniką remti. P-ia Sophie Barcus net kelis kartus per radiją musų pikniką garsino, — jai už tai didelis dėkui. Ačiu ir pp. J. F. Budrikui bei Povilui Šaltimieriui, kurie taip pat per radiją pikniką pagarsino.

Prie susirinkusiųjų palinksminimo nemažai prisidėjo choristės savo gražiomis dainomis. Mes tatai labai įvertiname. Įvertiname taip pat ir p. V. M. Stulpino pasakytą kalbą. Malonu mums buvo turėti savo tarpe p. Stulpiną, kuris daug yra nuveikęs demokratų tarpe.

Tariame ačiu klubo nariams, kurie platino serijas, visiems darbininkams ir gaspadinėms bei p. J. Valiui, kuris paaukojo 10 svarų dešrelių.

P-as Sheldon W. Govier, wardo komiteto narys, prisidėjo prie musų pikniko, — jis paėmė serijų knygutę ir sumokėjo $10, palinkėdamas demokratų klubui gerai gyvuoti, o susirinkusiems smagiai pasilinksminti. Tenka pažymėti ir ponus Lachawicz, laidotuvių įstaigos direktorius, kurie mus parėmė.

Prie serijų tvarkymo daugiausia dirbo p. Antanas Bacevičius, bet daugiausia serijų knygučių išplatino p. Joseph Russell-Ruseckas,—net 16 knygučių. Klubui tai buvo tikrai graži parama. Ačiu.

Pagaliau esame dėkingi visiems ir visoms, kurie musų parengime dalyvavo ir mus parėmė.

Kaip žinia, piknikas turėjo įvykti prie 88 ir Western Ave. Tačiau kai pradėjo perkunas trankytis ir lietus lyti, tai apie pikniką atvirame ore teko užmiršti. Visi piknikui skiriami dalykai buvo suvežti į parapijos svetainę ir ten susirinkusieji labai šauniai kelias valandas pasilinksmino. Kadangi iš anksto buvo pranešta, kad nepalankaus oro atveju piknikas bus laikomas svetainėje, tai viskas išėjo sklandžiai ir jokių nesusipratimų nebuvo.

Iš parengimo klubui liks gražaus pelno, iš kurio 10% liko paskirta Amerikos Raudonajam Kryžiui.

— Klubo Valdyba.

SUSIRINKIMAI

—v—

JAUNŲ LIET. AM. TAUTIŠKO KLUBO pusmet. susirinkimas įvyks penktad., liepos 2 d., 7:30 v. vak. Chicagos Liet. Auditorijoj, 3133 S. Halsted St. Sus-mas svarbus ir jūsų buvimas butinai reikalingas.

—S. Kunevice, rašt.

—v—

LIET. KEISTUČIO PAŠ. KLIUBO mėn. susirinkimas įvyks sekm., liepos 4 d., 1:00 val. popiet, Hollywood Svet., 2419 W. 43 St. Visi prašomi dalyvauti. Karo bonai bus pardavinėjami ant vietos.

—Lucille S. Dagis, rašt.

SIMANO DAUKANTO DR-JOS pusmet. susirinkimas įvyks sekm., liepos 4 d., 12 val. dienos, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St. Sus-mas yra svarbus, kiekvienas draugas privalo pributi.

—P. K., sekr.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 S. Western Ave. — Telefonas GROVEHILL 0142
1410 S. 50th Ave. — Cicero, Illinois — Telefonas CICERO 2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4332—34 S. California Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Klausykite musų radio programo pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 8—iš stoties WGES (1390 kilo.) Su POVILU ŠALTIMIERU

PASKOLOS DAROMOS
ANT 1-MŲ MORGIČIŲ
GREITAI IR PIGIAI
MĖNESINIAIS ATMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas:
CANAL 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS
SEKRETORIUS.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE — Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. — Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET — 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET — Phone YARDS 0781

MAŽEIKA — EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVENUE — Phones YARDS 1138—1139

LACHAWICZ IR SUNŲS
SKYRIUS 42-44 EAST 108th STREET — Tel. PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE — Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE — Phone PULLMAN 9661

BE 100% WITH YOUR
10%
BUY WAR BONDS

PRIVATINĖS NUOSAVYBĖS ATSTATYMAS PABALTIJO VALSTYBĖSE

Žada grąžinti nuosavybę tiems, kuriems ji priklausė. — Bet kol kas visas reikalas susiveda prie prašymų.

—v—

Vokiečių propagandos įstaigos pasiskubino pasauliui paskelbti, kad "Pabaltijo valstybėse atstatoma privatinė nuosavybė."

Tačiau, kaip matyti iš čia persispausdinamo Rosenbergo įsakymo — teksto, jo nuostatai lieka, betariant, gana "guminiai". Todėl teks palaukti, kol ateis žinios, kaip eis nuosavybių "grąžinimas" vykdomas praktikoje.

Vienas lietuvių laikraštis yra atspausdinęs Rosenbergo įsakymo vertimą, kurį čia patiekiame:

"Generalinėse Estijos, Latvijos ir Lietuvos srityse šiuo sudaromos sąlygos Sovietų Sąjungos pavartotoms ukiškoms smurto priemonėms pašalinti.

Privatinės nuosavybės grąžinimas įvyksta laukiant, kad savininkai atliks iš nuosavybės kylančias pareigas, ypač vokiečių karo ukio atžvilgiu.

Pasirėmęs Fiurerio įsakymu apie administraciją naujai užimtose Rytų srityse iš 1941 m. liepos m. 17 d. ir potvarkio 2, abs. 2 apie ypatingą ukio turtą užimtose Rytų srityse iš 1942 m. gegužės m. 28 dieną (VBL.RM Ost pusl. 21) ir susitaręs su keturių metų plano Įgaliotiniu įsakau:

1. Generalinėse Estijos, Latvijos ir Lietuvos srityse privatinė nuosavybė bendrai vėl leidžiama.

Atidarydamos žemės ir hipotekos knygas, žemės sklypų tvarkymo įstaigos vėl pradeda savo veikimą.

2. Vietiniams gyventojams, kurie Sovietų vyriausybės smurto priemonėmis buvo palikti be nuosavybės, pagal prašymą grąžinama dirbamų ir nedirbamų žemės sklypų ir įmonių nuosavybė.

Nuosavybės perdavimas vyksta administraciniu keliu. Jis įsigalioja su savininko dokumentų įteikimu.

3. Prašytojams, kurie politiškai ir ekonomiškai yra įrodę savo tinkamumą, proceduroje duodama pirmenybė.

4. Nosavybė negrąžinama, jei ir kol tam prieštarauja viešieji interesai, ypač karo ukio interesai. Dėl tų pačių priežasčių nuosavybės perkėlimas gali buti sujungtas su leidimu.

5. Jei ankstyvesnysis savininkas miręs, tai nuosavybė perkeliama įpėdiniams.

6. Daiktinės teisės į sklypus atgyja su nuosavybės grąžinimu turinčiajam teisę (iteisėtajam) ar jo įpėdiniui.

7. Dėl nacionalizuotų turto vertybių, kurios priklausė privačiosios ar viešosios tiesės juridiniams asmenims, vokiečių repatrijantams, kitiems Vokietijos piliečiams ar pargrįžusiems repatrijantams, bus išleista atskiri nuostatai.

8. Reisho Komisaras Rytų Kraštui išleis reikalingas teisines ir administracines taisykles šiam potvarkiui vykdyti.

9. Šis potvarkis įsigalioja nuo jo paskilbimo dienos.

Berlynas, 1943 m. vasario m. 18 d.

Reicho Ministeris užimtoms Rytų sritims A. Rosenberg".

Kovo 1 d. vokiečių reicho komisaras "Ostlandui" išleido vykdomąsias taisykles dėl namų nuosavybės grąžinimo. Pagal taisykles prašymą gali įteikti dalininkai, kurie įtraukti į hipotekos knygas. Už išveržtuosius ar dingusius savininkus prašymus gali įteikti jų įpėdiniai bei turto globėjai. Prašymai įteikiami tam vokiečių apygardos komisarui, kurio ribose yra namas ar žemės sklypas. Prašymo nereikia paduoti tiems namų savininkams, kurie jau anksčiau buvo paskirti savo namų valdytojais. Jeigu kuris namų savininkas prašėsi buti paskirtas valdytoju, bet jo prašymas buvo atmestas, tai dabar jam suteikiama teisė atnaujinti prašymą namui atgauti.

Kaip jau sakėme, tiktai praktika parodys, kaip visi šie nuostatai bus vokiečių komisarų vykdomi.

—v—

Grįžta Vasara

—v—

Po didelių karščių oras tiek atvėso, jog savo šaltumu sumušė visus rekordus. Tačiau vakar pradėjo šilčiau darytis, ir galima tikėtis, jog savaitgalis bus visai vasariškas.

Nežiurint kelių šaltų dienų, birželio mėnuo pasižymėjo savo kaitra.

—v—

Sumažėjo Registruotų Automobilių Skaičius

—v—

Pernai per pirmuosius šešis mėnesius buvo užregistruota Chicagoje 525,725 automobiliai. Šiemet per tą pat laiko registruotų automobilių skaičius siekė tik 423,278. Vadinasi, sumažėjo daugiau nei vienu šimtu tukstančių.

Sumažėjo ir autotrokų skaičius. Pernai jų buvo priskaitoma 32,768, o šiemet — 30,211.

Aišku, kad dėl autovežimų sumažėjimo sumažėjo ir miesto pajamos, kurios gaunamos už laisnius. Pernai per šešis mėnesius tos ryšies miesto pajamos siekė $5,426,931.20, o šiemet — $4,635,726,120.

—v—

Suterštas Vanduo

—v—

Reiškiama baimės, kad pietinėje Chicagos miesto dalyje gali kilti ligos. Vanduo esąs tiek suterštas, jog ligų perai pradeda įsigalėti.

Liko pakviestas Dr. George E. Wakerlin vandeniui tirti. Jo raportas rodo, jog vanduo iš tiesų yra tiek užterštas, jog gali sudaryti gyventojų sveikatai rimtą pavojų.

Tame plote, kuriuos paliečia užterštas vanduo, gyvena apie pusantro milijono žmonių.

—v—

Mažiau Vaisių

—v—

Chicagos rinkose mažiau bėra vaisių, negu kitais metais. Apskaičiuojama, kad vaisių derlius šiemet buvo maždaug 20 nuošimčių mažesnis, negu pernai.

Dėl mažesnio derliaus vyriausiai yra kaltinamas nepalankus oras: lietingas ir šaltas pavasaris.

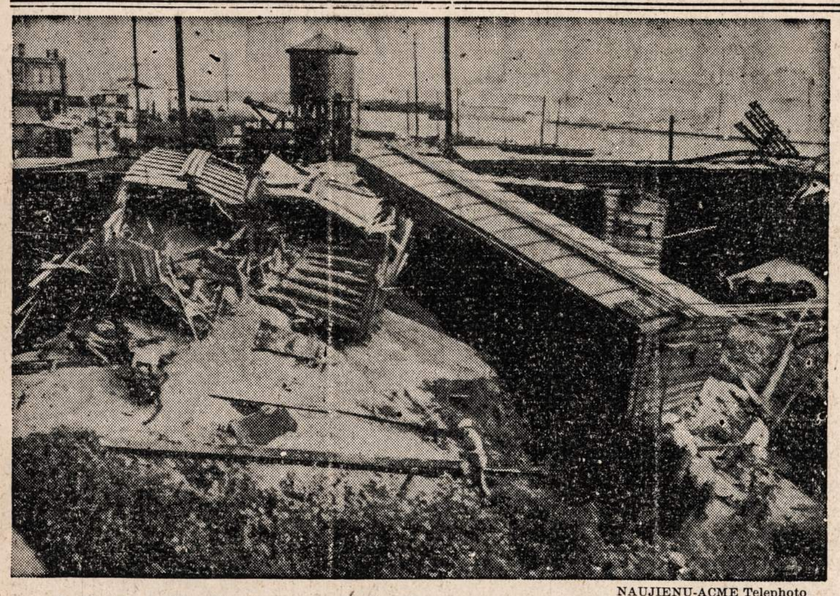

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Šalia Fort Worth, Texas, sudužo 41 vagonas su javais. Vagonuose buvę javai išbarstyti pakelyje. Judėjimas keliais buvo sustabdytas, kad galėtų sukaupti bent dalį išverstų javų.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

MERGINŲ ir MOTERŲ
KARINIO MAISTO PRAMONĖ

AUKŠČIAUSIA INDUSTRINĖ MOKESTIS

Pradžiai mokestis 62c. į valandą.
93c. po 8 valandų dienos darbo
arba 40 valandų į savaitę
$1.24 į valandą 7 darbo dieną
savaitėje.
5c. valandai naktimis, bonus dabar mokamas.
Nereikia mokėti unijos mokesčio.
SENIORITETO TEISĖS
GARANTUOTA DARBO SAVAITĖ.
Apmokamos atostogos po 1 metų tarnybos. Ligoninės išlaidos.
Gyvybės ir ligoj apdrauda.
TINKAMA PRIEŽIURA
KARO BONŲ DOVANOS
Šalia Stock Yard'ų.
GERA TRANSPORTACIJA.

AGAR PACKING AND PROVISION CORP.
4057 SO. UNION AVE.

ARBA EMPLOYMENT OFFICE,
1236 MILWAUKEE AVE.

MERGINŲ—MOTERŲ
prie baksų lankstymo darbo.
PATYRIMAS NEBUTINAS
Reguliaris algos pakėlimas
Dienų ir naktų šiftai.
Atsišaukite asmeniškai.
CHICAGO CARTON COMPANY
4200 So. Pulaski Road.

REIKALINGA VEITERKA į restaurantą. Gera mokestis, trumpos valandos. Sekmadieniais ir šventadieniais nereikia dirbti. 2404 W. 16th St. Tel. CANal 9107.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKIA
MOTERŲ
DIRBTUVĖS DARBAMS

butiniausioj industrijoj.

PHOENIX METAL CAP COMPANY
2444 W. 16th Street

MERGINŲ ir MOTERŲ
Pepatyrusių.
16 IKI 38 METŲ
Lengvas, Švarus
KARINIS DARBAS.
48 valandos savaitėje.
ATLAS SPRING CO.
228 N. Clinton St.

MOTERU, HIGH SCHOOL merginų, lengvas dirbtuvės darbas. Nuolat, gera mokestis. Decorative Art Glass Co., 314 S. Franklin.

HOTELIUI TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ
Nuolat darbas. Labai maloni aplinka. Gera mokestis. Atsišaukite į HOUSEKEEPERS' OFFICE
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 SHERIDAN ROAD.

OPERATORKŲ, vestment dirbtuvė, jėga siuvamos mašinos. Nuolatinis darbas. Atsišaukite 23 No. Franklin St.

REIKIA MASAŽYSČIŲ
Patyrusių, gera mokestis. Nuolat darbas. Atsišaukite Postal's Salon For Women. 600 S. Michigan Ave.

REIKALINGA MOTERIS bendram namu darbui. 5 dienos savaitėie. Ateikite po 7:00 val. vakaro 1422 Catalpa Avenue.

KELETO JANITORKU dirbti vidurmiesčio budinke. Valandos nuo 6 iki 12 vakaro. Matykite Miss Crandel. Robert White and Company, 39 South La Salle, kambarys 920.

Reikia Merginų
Raštinės darbas, patyrimas nebutinas. $90 į mėnesį. Nuolatinė vieta. Atsišaukite Room 2034. 310 South Michigan.

GORDON FEEDERS
Nuolat darbas prie gerai įsteigtos firmos.
UNIJINĖ ŠAPA.
UNIFORM PRINTING AND SUPPLY COMPANY,
351 West Chicago Avenue.

REIKIA TARNAITĖS bendram namų darbui. Nėra virimo, 3 suaugę, savas kambarys. Vakarais laisva. $18.00 į savaitę. BEVerly 2047.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininku-Darbininkių

VEITERIO IR VEITERKOS. 625 South St. Louis, VANburen 1595.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

KAM REIKALINGAS BARTENDERIS ne porteris? Esu patyręs, pavienis, galiu ir gyventi prie vietos; negirtuoklis, ne unijistas, galiu užtikrinimą duoti; kalbu gerai angliškai ir rusiškai; esu laisvas nuo drafto. Galiu ir iš Chicagos važiuoti. Reikalingi atsišaukite laišku į Naujienas Box 2732, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

Indiana
RETAS FARMŲ INVESTMENTAS

465 akrai javų, pienininkystės ir galvijų pašaro farma. Pilnas setas budinkų. Elektrika. Geros tvoros, ir geras nusausinimas. Juodažemis su smėliu. Labai geras derlius. $75.00 už akra, arba galima pirkti su visais galvijais, arkliais ir visais įrengimais. Farma valdo samdyti žmonės ir sunus. Pieno biznis užmoka samdinių algas. Šiais metais derlius numatomas už $8,000 iki $10.000. 183 akrai javų ir pienininkystės farma. Pilnas setas budinkų. Silo, didelis svirnas, grudų sandėlis įrengtas su elevatorium. 25-ki stanchions. Geroj vietoj, $85.00 akrui.

KETURIOS po 200 akrų farmos. Pilnas setas budinkų. Geras derlius prie State Roads. $95.00 akrui ir aukščiau. Kitos didesnės ir mažesnės farmos. A. A. Miles, Lowell, Indiana, Telefonas 3471.

100 AKRU, derlinga žemė. 2 moderniškos rezidencijos, barnė, vištininkas, gražus laukai. Yampolsky, Crystal Lake. Šaukite vakarais 269M.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

Reikia DARBININKŲ
KARINIO MAISTO PRAMONĖ

AUKŠČIAUSIA INDUSTRINĖ MOKESTIS.

Pradžiai mokestis 72½c. į valandą
$1.08¾ po 8 valandų dienos darbo
arba 40 valandų savaitę.
$1.45 į valandą, 7 darbo dieną
savaitėje.
5c. valandai naktimis, bonus dabar mokamas.
Nereikia mokėti unijos mokesčio.
SENIORITETO TEISĖS.
GARANTUOTA DARBO SAVAITĖ.
Apmokamos atostogos po 1 metų tarnybos. Ligoninės išlaidos.
Gyvybės ir ligoj apdrauda.
TINKAMA PRIEŽIURA
KARO BONŲ DOVANOS.
Šalia Stock Yard'ų.
GERA TRANSPORTACIJA.

AGAR PACKING AND PROVISION CORP.
4057 SO. UNION AVE.

ARBA EMPLOYMENT OFFICE,
1236 MILWAUKEE AVE.

REIKIA
VYRŲ
DIRBTUVĖS DARBAMS

butiniausioj industrijoj.

PHOENIX METAL CAP COMPANY
2444 W. 16th Street

Gelzkeliui
VYRŲ
BUTINAS KARINIS DARBAS
16 metų ir senesnių
LAIKE ATOSTOGŲ ARBA NUOLATINIAM DARBUI

Patyrimas nebutinas dėl TRACK LABORERS

Atsineškite savo amžiaus įrodymus.

ATSIŠAUKITE NUO PIRMADIENIO IKI ŠEŠTADIENIO.
tarpe 8:00 ryto iki 5 popiet.

C. B. & Q. R. R.
— ROOM 200 —
547 W. Jackson Blvd.

Jeigu dabar dirbate butinoj industrijoj, yra reikalingas įrodymas.

VYRŲ ir VAIKINŲ
Lankstyti popierinius baksus.
Reguliarus algos pakėlimas.
Dienų arba naktų šiftai.
Atsišaukite asmeniškai.
CHICAGO CARTON COMPANY
4200 So. Pulaski Road.

VYRŲ, VAIKINŲ dirbtuvės darbui. Nuolat. Atsišaukite 27 North Franklin St.

AUTO PAINTERS IR MECHANIKŲ

Jeigu jųs norite darbo, už kurį gautumėte aukščiausią mokestį ir turėti jį po karo, pašaukite Mr. Uecker. PROspect 0500.

Gordon Buick Company
6633 SO. WESTERN AVE.

Vyrų—Steam Cleaning
Mazgoti trokus ir trokų dalis. Nuolat darbas. Aukščiausia mokestis.
MUTUAL. 2617 Wabash Ave.

Trokų Mechanikų
Nuolat darbas, aukščiausia mokestis
Atsišaukite prie MUTUAL,
2617 Wabash Ave.

REIKIA SANDERS
Luggage boxes, atsišaukite į
UNIVERSAL TRUNK CO.,
1312 N. May St.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

- DARBININKU—VIRTUVĖJE
- SKALBIMO DARBAS,
  - BUS BOYS
  - PORTERIU
  - HOUSEMEN,
  - PLOVĖJU-VALYTOJŲ,
- LANGU PLOVĖJU,
- LENGVAS VALYMO DARBAS

Atsišaukite Timekeepers' Office
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 SHERIDAN ROAD.

MEDŽIO DARBININKŲ
cabinet makers, assemblers, pagelbininku, sanders. Karinis darbas.
DOETSCH and BAUER,
1534 Altgeld.

INDŲ PLOVĖJŲ, porterių, virtuvei pagelbininkų. 6 dienos į savaitę. Gateway Restaurant. Northwestern Station. 520 W. Madison.

AR JUS IEŠKOTE
darbo lauke. Pastoviems, gerai atrodantiems vyrams, gerai apmokama nuolatinė vieta visiems metams —pristatinėti vandenį. Garantuota alga. Patyrimas nebutinas.
1318 SOUTH CANAL ST.
tel. CANAL 1860.

BODY, FENDER MEN
Nuolat darbas, gera mokestis. Malonios darbo sąlygos. Roy E. Bennett Co., 2633 Indiana Ave. CALumet 2222.

REIKIA UPHOLSTERERS, springers, strippers, cutters. Patyrusių; A-1 pataisymo darbas, unija; nuolat darbas, daug viršlaikio. 519 So. Green St. 2-ras aukštas. Workroom Service Co., MONroe 9111.

REIKIA MEDŽIO DARBININKU
Sawyers, shapers, boring hands, parlor frames. Nuolat darbas, gera mokestis dabar ir po karo. Amžius nėra apribotas. S. J. Campbell Co., 1335 Altgeld St.

REIKIA RAKANDŲ BAIGĖJU: Sprayers, Rubbers, Stainers ir Sanders. 2141 West Hubbard St.

AUTO PAINTER
aukščia mokestis patyrusiam pastoviam žmogui. Geriausios darbo sąlygos. Moderniška šapa. Geros valandos, nuolat darbas.
BUTINOJ INDUSTRIJOJ.
SOUTH CHICAGO BUICK CO.,
8600 South Commercial Ave.
REGent 1411.

HOUSEMAN. Su viešbučio patyrimu. Amžiaus 50—55 metų. Mokestis pradžiai $90.00. Nėra sekmadienių darbo. 530 Arlington Place, LINcoln 8300.

INDŲ PLOVĖJO. Patyrusio. Nuolat darbas, $4.50 į dieną ir valgis. Mont Clare Restaurant, 7190 West Grand Avenue.

UTILITY MAN į dirbtuvę. 5100 North Ravenswood Avenue.

VYRŲ TARPE 30 IR 40 METŲ amžiaus. Wholesale fruit market. Gera mokestis. Atsišaukite po pietų į S. Tockman, 922 W. Randolph Street.

REIKALINGAS TEISINGAS žmogus į taverno darbą pusę dienos iš ryto. Atsišaukite 2320 South Cicero Ave. Mr. Paliulis.

SHEET METAL MECHANIKO ir pagelbininko. Viduje ir lauke darbas. Šapa 720 Beldon Ave.

Bile Amžiaus Vyrų
Patyrimas nebutinas. 100% karinis darbas. Gera mokestis, nuolat darbas. 1846 Kilbourn Ave.

INDŲ PLOVĖJO, porterio. Geras darbas tinkamam žmogui. $8.00 į dieną. 6 dienos į savaitę. Pirmadienį nedirbti. Larson Sisters Restaurant, 12 Chicago Ave., Oak Park

REIKIA AUTOMOBILIŲ MALIAVOTOJŲ IR MECHANIKŲ
Jeigu jųs norite turėti tokį darbą, kuris ir po karo bus pastovus, tai pašaukite Mr. Uecker.
Tel. PROSPECT 0500.
Gordon Motor Co.
6633 SO. WESTERN AVE.

3 Auto Mechanikų 3
Galima uždirbti nuo $60 iki $80 į savaitę. Šviesi, oringa šapa. Visų metų darbas dabar ir po karo. Butina industrija. Pašaukite MR. ROSAINE.
Packard Branch
1639 N. WELLS ST.
Tel. MIChigan 4000.

REIKIA MEDŽIO DARBININKŲ
Cabinet makers, band sawyers, shaper hands, trim sawyers. Nuolat darbas dabar ir po karo. 48 valandų savaitė. Laikas ir pusė už viršlaikį, šeštadienį.
1214 W. Van Buren.
Curtis Casket Company

REIKIA MURININKŲ.
GULDBECK and ECKSTROM,
DeKalb, Illinois.

REIKIA PATYRUSIŲ medžio darbininkų prie piuklo stalo. Turi buti geri, patikimi vyrai. Nuolat darbas ir gera mokestis. Apsigynimo darbas. M. I. NAKEN, 2059 N. Larrabee.

SHORT ORDER VIRĖJO. Dienomis. Nereikia sekmadienį dirbti. George P. Hill, 111 W. Washington.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

PARSIDUODA 5 KAMBARIŲ COTTAGE, cementinis pamatas, arti Chicagos, 3½ akro žemės, dideli medžiai, taksų $23.00. Kaina $3,750.

SOUTH SIDE
Turi buti parduotas fornišiuotas apartmentinis namas, murinis, gasas, stokeris; renda arti $700 į mėnesį. Kaina $25,000.

Pardavimui farmos arti Chicagos ir pasirinkimas mažų ir didelių namų. Ką turite mainyti?
Z. S. MICKEVICE, 2506 W. 59th Street
Tel. REPUBLIC 7731.

EKSTRA!
į 15 dienų turi but parduotas už morgičius 4 flatai po 4 kambarius. Randasi Town of Lake. Kas norite padaryti pinigų, šaukite:
B. DIRMEIKIS,
4706 So. Western Ave.
VIRginia 3671.

Trustisai Parduos
3 aukštų budinką South Chicagoje. Įrodys 12% saugių įplaukų. Krautuvės ir flatai. Garu šildomas. $15,000 cash. Likusi suma 4% morgitis. FRAnklin 3135.

Beverly Shores, Ind.
5 kambarių stucco, visiems metams namai, ant Terraced Hill, 1½ bloko nuo "byčių". 2 karų garažas; alyva šildomas. $5,800. Pašaukite savininką MICHIGAN CITY 2716R4

PARSIDUODA 2 MEDINIAI namai ant vieno loto. 7 flatai iš viso. Parankioj vietoj. Prieinama kaina. Pardavimo priežastį patirsite vietoje. 821 W. 34th St.

PIGŲS NAMAI
5—5 kambarių muro namas, kaip naujas, apšildomas, Brighton Parke. $9,500
5—5 kambarių muro namas, pirmas aukštas apšildomas, Marquette Parke, ... $10,500
6—6 kambarių namas, Marquette Parke, 1 flatas sklepe, kaina tik $13,500
19 flatų geras namas Marquette Parke, rendų $9,500, kaina $42,500
8 flatų geras namas, mainys ant mažesnio.
120 akrų labai gera farma, su staku ir mašinomis, upelis teka, miškas, elektrika, geri budinkai, mainys ant namo.
Turim kitokių namų, farmų ir lotų. Taipgi duodam morgičius už maža nuošimtį. Kam baigiasi morgičiai, kreipkitės pas mus, sutaupysite pinigų. Visais reikalais matykite, šaukite, rašykite.
J. VILIMAS CO.,
6753 SO. ROCKWELL ST.
Tel. HEMLOCK 2323.

Indiana
2½ AKRU, 6 KAMBARIŲ medinis modernizuotas namas, elektrika, karštu oru furnasu šildomas, maudynė, miesto vanduo, cementinis beismentas. Porčiai su sieteliais —įrankių sandėlis, 2 nauji arkliai, karvių barnė, kiaulininkas, rukyti mėsai įtaisai, vaismedžiais, tik miesto ribose. Rašykite savininkui J. A. HAULE, Winamac, Ind.

PARDAVIMUI BARGENO KAINA. 4 flatai, 4 kambariai kiekvienam, stokeris. Frigidaire ir pečiai. 64th Campbell ir Marquette Park. Kaina $14.000.00 greitam pardavimui. 10 flatu, 2 po 5 kambarius, 8 po 4 kambarius, stokeris. Frigidaire ir pečiai. žiemių-vakarų kampas 64th Artesian. A-1 budinkas. Parodys tik susitarus. Prašome netrukdyti gyventojų.
Dėl susitarimo pašaukite mus:
WENTWORTH 4837.

BRIGHTON PARK
2 flatų murinis, 5—5 kambariai, 1 aukštas karštu vandeniu šildomas, 3 karų muro garažas; turi but greitai parduotas.
2 po 6 muro namas, karštu vandeniu šildomas, ant galo loto yra medinis, 2 po 4 kamb. už abu namu kaina $10,000.

MARQUETTE PARK
11 flatų kampinis muro namas, 2 po 5, 6 po 4, 2 po 3, ir 5 kambarių flatas sklepe; pečiai ir elektrikiniai refrigeratoriai, naujas stogas ir stokeris, rendos neša $6,000 į metus, turi but parduotas trumpam laike.
40 akrų farma, su budinkais ir gyvuliais; tinkama vieta piknikų daržui. Kaina $9,500.
STANLEY SHIMKUS
4069 ARCHER AVENUE,
Tel. LAFayette 1123.

FOR RENT—IN GENERAL
Rendai—Bendrai

3 KAMBARIAI $18.00. Garu šildomi. Dekoruoti. Greitai galima užimti. 2820 West Roosevelt Road.

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDON 3 FURNIŠIUOTI kambariai, apartmentas, 2 miegruimiai, virtuvė ir maudynė, 2 aukštas priešais McCormick. 2136 W. Cermak Road.